बृहन्मुंबई महानगरपालिका-शिक्षण विभाग

जाहिरात

क्र.ईओआर/ओडी/113 दि. 09.07.2026

मा. महानगरपालिका आयुक्त यांच्या मंजुरी क्र.एमजीसी/एफ/1044 दि.23.06.2026 आणि क्र.एमजीसी/एफ/1376 दि.17.06.2026 नुसार, बृहन्मुंबई महानगरपालिकेतील शिक्षण खात्याच्या आस्थापनेवरील गट-क मधील **"शिक्षण सेवक"** या संवर्गातील खालील तक्त्यात नमूद केलेली मराठी 525, इंग्रजी 352, चित्रकला 10, संगीत 48 अशी एकुण 935 रिक्त पदे सरळसेवेने शासनाच्या पवित्र पोर्टल द्वारे भरावयाची आहेत. सदर पदासाठी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या https://portal.mcgm.gov.in या संकेतस्थळावर प्रस्तृत जाहिरातीत नमूद केल्याप्रमाणे आवश्यक असलेली शैक्षणिक अर्हता/पात्रता धारण करीत असलेल्या उमेदवारांकडून ऑनलाइन पद्धतीने पवित्र पोर्टल द्वारे अर्ज मागविण्यात येत असून, त्यासाठी उमेदवारांनी वरील नमूद संकेतस्थळावर जाहिरातीचे अवलोकन करुन पवित्र पोर्टल द्वारे अर्ज सादर करावा.

"शिक्षण सेवक" या पदासाठी ऑनलाइन पद्धतीने अर्ज सादर करण्यापूर्वी उमेदवारांनी स्वत: खात्री करावयाची आहे की, ते अर्ज करीत असलेल्या पदासाठी विहित अर्हता / अटींची पूर्तता करीत असून सदर पदाकरिता ते पात्र आहेत.

ऑनलाईन अर्ज करण्यासाठी उमेदवाराकडे नित्य वापरात असलेला वैध(valid) ई-मेल आयडी असणे आवश्यक आहे. भरती प्रक्रियेची इतर माहिती वेळोवेळी ऑनलाइन पद्धतीने देण्यात येणार असल्याने, भरती प्रक्रियेच्या पूर्ण कालावधीमध्ये सदर ई-मेल आयडी वैध राहणे आवश्यक आहे.

सरळसेवेने भरावयाच्या "शिक्षण सेवक "संवर्गातील पदांचा तपशिल पुढीलप्रमाणे आहे:-

पदाचे नाव:- **"शिक्षण सेवक "**

वेतन(मानधन)शिक्षण सेवक रू.16000/-

भरावयाच्या रिक्त पदांची संख्या :- **935**

गट:- **'क'**

(1) सरळसेवा पध्दतीने "शिक्षण सेवक " या संवर्गाची भरावयाची रिक्त पदे.

(अ) सरळसेवा पध्दतीने "शिक्षण सेवक " या संवर्गाची पवित्र पोर्टल वर मराठी व इंग्रजी माध्यमातील तसेच चित्रकला व संगीत (विशेष शिक्षक)संवर्गातील भरावयाच्या रिक्त पदांचा तपशील खालीलप्रमाणे -

भरती वर्ष 2025-26 **करिता उपलब्ध रिक्त पदे :-**

मराठी –माध्यम

तपशील	अजा 13%	अज 7%	विजाअ 3%	भजब 2.5%	भजक 3.5%	भजड 2%	विमाप्र 2%	इमाव 19%	साशैमाव 10%	आदुघ 10%	खुला 28%	एकूण 100%
भरावयाची एकूण पदे	37	15	22	6	12	00	17	109	53	53	201	525

समांतर आरक्षणाचा तक्ता – मराठी माध्यम

समांतर आरक्षण	अजा	अज	विजा (अ)	भज (ब)	भज (क)	भज (ड)	विमाप्र	इमाव	आ.दु.घ.	सा.शै. मा.व.	खुला	एकूण
सर्वसाधारण	11	4	8	2	3	0	5	37	17	17	67	171
महिला 30 %	11	5	7	2	4	0	5	33	16	16	60	159
माजी सैनिक 15 %	6	2	3	1	2	0	3	16	8	8	30	79
प्रकल्पग्रस्त 5 %	2	1	1	0	1	0	1	5	3	3	10	27
भूकंपग्रस्त 2%	1	0	0	0	0	0	0	2	1	1	4	9
खेळाडू 5%	2	1	1	0	1	0	1	5	3	3	10	27
अंशकालीन पदवीधर (सुशिक्षित बेरोजगार)10%	4	2	2	1	1	0	2	11	5	5	20	53
एकूण	37	15	22	6	12	0	17	109	53	53	201	525

अनाथ मुलांसाठी (1 %)	05 पदे आरक्षित होत आहेत.परिपत्रक क्र.एमबीसी/9476 दि.26.04.2023 व एमबीसी/ 2969 दि. 10.01.2024 च्या शासन निर्णय व क्र. शासन पुरकपत्र क्रमांक - अनाथ /2022/प्र.क्र122 का/03 दि.10.05.2023 सोबतचा महाराष्ट्र शासन, महिला व बाल विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.अनाथ-2022/प्र.क्र.122/का-03दि.06.04.2023 अन्वये प्राप्त निर्देशानुसार, 05 पदांपैकी **संस्थात्मक प्रवर्गातील अनाथ -03 पदे व संस्थाबाह्य प्रवर्गातील अनाथ- 02 पदे आरक्षित होत आहेत.**

महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र.दिव्यांग 2018/प्र.क्र.114/16-अ दि.29.05.2019 अन्वये दिलेल्या निर्देशानुसार दिव्यांग अधिनियम 2016 अन्वये शासन सेवेतील सरळसेवेच्या पदांवर शारीरिकदृष्ट्या दिव्यांग व्यक्तीसाठी 4% आरक्षण अंमलबजावणीची कार्यपद्धती निश्चित केली आहे.

दिव्यांगासाठी (4%)	दिव्यांगासाठी एकूण 18 पदे आरक्षित करण्यात आले असून प्रशिक्षित शिक्षक (मराठी) या संवर्गाच्या दिव्यांग सुनिश्चितीनुसार भरावयास उपलब्ध आहेत:- 1. दिव्यांग प्रकार – अ(अंध (B),कमी दृष्टी (LV) **– 04 पदे (01 पद अंतर्गत परिवर्तनाने व नव्याने आरक्षित 3 पदे)** 2.दिव्यांग प्रकार – ब (पूर्ण किंवा अंशत: बहिरा (HH) – **05 पदे (02 पदे अंतर्गत परिवर्तनाने व नव्याने आरक्षित 3 पदे)** 3.दिव्यांग प्रकार – क(एक हात – OA एक पाय –OL, दोन पाय –BL , एक हात आणि एक पाय – OAL, मस्तिष्क पक्षघात – CP, कुष्ठरोगमुक्त- LC- वाढ खुंटणे – DW , एसिड हल्लाबळी – AAV) **– 04 पदे (01 पद अंतर्गत परिवर्तनाने व नव्याने आरक्षित 3 पदे)** 4.दिव्यांग प्रकार – ड (विशिष्ट शिक्षण घेण्यास असमर्थ – SLD , मानसिक आजार – MI) ई (एकाधिक व्यक्तिमत्व विकार –MD वरील अ ते ड सह – involving a to d above - **05** पदे (**02पदे अंतर्गत परिवर्तनाने व नव्याने आरक्षित 3 पदे**) (B- Blind .LV- Low Vision, HH- Hard Of Hearing, OA- One Arm- OL- One Leg, BL- Both Leg, OAL- One Arm And Leg CP- Cerebral Palsy, LC- Leprocy Cured, DW- Dwarfism, AAV- Acid Attack Victim, LSD- Specific Learning Disability, MI- Mental Illness, MD-Multiple Disabilities)

अधिसंख्य पदावर सेवा वर्ग करण्यात आलेली प्रशिक्षित शिक्षक(मराठी) माध्यम संवर्गातील 19 पदे भरण्याकरीता रिक्त पदांमध्ये समाविष्ट आहेत.

इंग्रजी माध्यम

भरती वर्ष 2025-26 करिता उपलब्ध रिक्त पदे :-

तपशील	अजा 13%	अज 7%	विजाअ 3%	भजब 2.5%	भजक 3.5%	भजड 2%	विमाप्र 2%	इमाव 19%	ईडब्ल्यूएस 10%	एसईबीसी 10%	खुला/ अराखीव 28%	एकूण 100%
आवश्यक पदे	35	34	16	03	09	0	04	52	35	35	129	352

समांतर आरक्षणाचा तक्ता – इंग्रजी माध्यम

समांतर आरक्षण	अजा	अज	विजा (अ)	भज (ब)	भज (क)	भज (ड)	विमाप्र	इमाव	आ.दु.घ.	सा.शै. मा.व.	खुला	एकूण
सर्वसाधारण	10	11	5	2	4	0	2	16	10	10	43	113
महिला 30 %	11	10	5	1	3	0	1	16	11	11	39	108
माजी सैनिक 15 %	5	5	2	0	1	0	1	8	5	5	19	51
प्रकल्पग्रस्त 5 %	2	2	1	0	0	0	0	3	2	2	6	18
भूकंपग्रस्त 2%	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	3	8
खेळाडू 5%	2	2	1	0	0	0	0	3	2	2	6	18
अंशकालीन पदवीधर (सुशिक्षित बेरोजगार)10%	4	3	2	0	1	0	0	5	4	4	13	36
एकूण	35	34	16	3	9	0	4	52	35	35	129	352

अनाथ मुलांसाठी (1 %)	04 पदे आरक्षित होत आहेत.परिपत्रक क्र.एमबीसी/9476 दि.26.04.2023 व एमबीसी/ 2969 दि. 10.01.2024 च्या शासन निर्णय व क्र. शासन पुरकपत्र क्रमांक - अनाथ /2022/प्र.क्र122 का/03 दि. 10.05.2023 सोबतचा महाराष्ट्र शासन, महिला व बाल विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.अनाथ-2022/प्र.क्र.122/का-03 दि.06.04.2023 अन्वये प्राप्त निर्देशानुसार, 04 पदांपैकी **संस्थात्मक प्रवर्गातील अनाथ -02 पदे व संस्थाबाह्य प्रवर्गातील अनाथ- 02 पदे आरक्षित होत आहेत.**

महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र.दिव्यांग 2018/प्र.क्र.114/16-अ दि.29.05.2019 अन्वये दिलेल्या निर्देशानुसार दिव्यांग अधिनियम 2016 अन्वये शासन सेवेतील सरळसेवेच्या पदांवर शारीरिकदृष्ट्या दिव्यांग व्यक्तीसाठी 4% आरक्षण अंमलबजावणीची कार्यपद्धती निश्चित केली आहे.	
दिव्यांगासाठी (4%)	दिव्यांगासाठी एकूण 11 पदे आरक्षित करण्यात आले असून प्रशिक्षित शिक्षक (इंग्रजी) या संवर्गाच्या दिव्यांग सुननिश्चितीनुसार भरावयास उपलब्ध आहेत:- 1. दिव्यांग प्रकार – अ(अंध (B),कमी दृष्टी (LV) – **03 पदे (02 पद अंतर्गत परिवर्तनाने व नव्याने आरक्षित 01 पद)** 2.दिव्यांग प्रकार – ब (पूर्ण किंवा अंशत: बहिरा (HH) – **04पदे (03 पद अंतर्गत परिवर्तनाने व नव्याने आरक्षित 01 पद)** 3.दिव्यांग प्रकार – क(एक हात – OA एक पाय –OL, दोन पाय –BL , एक हात आणि एक पाय – OAL, मस्तिक्ष पक्षघात – CP, कुष्ठरोगमुक्त- LC- वाढ खुंटणे – DW , एसिड हल्लाबळी – AAV) **– 01 पदे (नव्याने आरक्षित 01 पद)** 4.दिव्यांग प्रकार – ड (विशिष्ट शिक्षण घेण्यास असमर्थ – SLD , मानसिक आजार – MI) ई (एकाधिक व्यक्तिमत्व विकार –MD वरील अ ते ड सह – involving a to d above - **03** पदे (**02पद अंतर्गत परिवर्तनाने व नव्याने आरक्षित 01 पद**) (B- Blind .LV- Low Vision, HH- Hard Of Hearing, OA- One Arm- OL- One Leg, BL- Both Leg, OAL- One Arm And Leg CP- Cerebral Palsy, LC- Leprocy Cured, DW- Dwarfism, AAV- Acid Attack Victim, LSD- Specific Learning Disability, MI- Mental Illness, MD-Multiple Disabilities)

चित्रकला संवर्ग (विशेष शिक्षक)

भरती वर्ष 2025-26 करिता उपलब्ध रिक्त पदे :-

तपशील	अजा 13%	अज 7%	विजाअ 3%	भजब 2.5%	भजक 3.5%	भजड 2%	विमाप्र 2%	इमाव 19%	ईडब्ल्यूएस 10%	एसईबीसी 10%	खुला/ अराखीव 28%	एकूण 100%
आवश्यक पदे	0	4	0	0	0	0	0	0	1	1	4	10

समांतर आरक्षणाचा तक्ता –चित्रकला संवर्ग

समांतर आरक्षण	अजा	अज	विजा (अ)	भज (ब)	भज (क)	भज (ड)	विमाप्र	इमाव	आ.दु.घ.	सा.शै. मा.व.	खुला	एकूण
सर्वसाधारण	0	2	0	0	0	0	0	0	1	1	2	6
महिला 30 %	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
माजी सैनिक 15 %	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
प्रकल्पग्रस्त 5 %	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
भूकंपग्रस्त 2%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
खेळाडू 5%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
अंशकालीन पदवीधर (सुशिक्षित बेरोजगार)10%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
एकूण	0	4	0	0	0	0	0	0	1	1	4	10
अनाथ मुलांसाठी (1 %)	पदे आरक्षित होत नाहीत. परिपत्रक क्र.एमबीसी/9476 दि.26.04.2023 सोबतचा महाराष्ट्र शासन, महिला व बाल विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.अनाथ-2022/प्र.क्र.122/का-03दि.06.04.2023 अन्वये प्राप्त निर्देशानुसार, **अनाथ यासाठी पदे आरक्षित होत नाहीत.**											

महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र.दिव्यांग 2018/प्र.क्र.114/16-अ दि.29.05.2019 अन्वये दिलेल्या निर्देशानुसार दिव्यांग अधिनियम 2016 अन्वये शासन सेवेतील सरळसेवेच्या पदांवर शारीरिकदृष्ट्या दिव्यांग व्यक्तीसाठी 4% आरक्षण अंमलबजावणीची कार्यपद्धती निश्चित केली आहे.	
दिव्यांगासाठी (4%)	दिव्यांगासाठी एकूण 01 पदे आरक्षित करण्यात आले असून विशेष विषय शिक्षक (चित्रकला) या संवर्गाच्या दिव्यांग सुननिश्चितीनुसार भरावयास उपलब्ध आहेत:- 1. दिव्यांग प्रकार – अ(कमी दृष्टी (LV) – **नव्याने आरक्षित 01 पद** LV- (Low Vision)

संगीत संवर्ग (विशेष शिक्षक)

भरती वर्ष 2025-26 करिता उपलब्ध पदे :-

तपशील	अजा 13%	अज 7%	विजाअ 3%	भजब 2.5%	भजक 3.5%	भजड 2%	विमाप्र 2%	इमाव 19%	ईडब्ल्यूएस 10%	एसईबीसी 10%	खुला/ अराखीव 28%	एकूण 100%
आवश्यक पदे	0	6	2	2	1	1	0	1	5	5	25	48

समांतर आरक्षणाचा तक्ता –संगीत संवर्ग

समांतर आरक्षण	अजा	अज	विजा (अ)	भज (ब)	भज (क)	भज (ड)	विमाप्र	इमाव	आ.दु.घ.	सा.शै. मा.व.	खुला	एकूण
सर्वसाधारण	0	2	1	1	1	1	0	1	1	1	7	16
महिला 30 %	0	2	1	1	0	0	0	0	2	2	8	16
माजी सैनिक 15 %	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	4	7
प्रकल्पग्रस्त 5 %	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
भूकंपग्रस्त 2%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
खेळाडू 5%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
अंशकालीन पदवीधर (सुशिक्षित बेरोजगार)10%	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	3	6
एकूण	0	6	2	2	1	1	0	1	5	5	25	48
अनाथ मुलांसाठी (1 %)	पदे आरक्षित होत नाहीत. परिपत्रक क्र.एमबीसी/9476 दि.26.04.2023 सोबतचा महाराष्ट्र शासन, महिला व बाल विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.अनाथ-2022/प्र.क्र.122/का-03दि.06.04.2023 अन्वये प्राप्त निर्देशानुसार, **अनाथ यासाठी पदे आरक्षित होत नाहीत.**											

महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र.दिव्यांग 2018/प्र.क्र.114/16-अ दि.29.05.2019 अन्वये दिलेल्या निर्देशानुसार दिव्यांग अधिनियम 2016 अन्वये शासन सेवेतील सरळसेवेच्या पदांवर शारीरिकदृष्ट्या दिव्यांग व्यक्तीसाठी 4% आरक्षण अंमलबजावणीची कार्यपद्धती निश्चित केली आहे.	
दिव्यांगासाठी (4%)	दिव्यांगासाठी एकूण 02 पदे आरक्षित करण्यात आले असून विशेष विषय शिक्षक (संगीत) या संवर्गाच्या दिव्यांग सुननिश्चितीनुसार भरावयास उपलब्ध आहेत:- 1. दिव्यांग प्रकार – अ(अंध (B),कमी दृष्टी (LV) – **01 पद नव्याने आरक्षित** 2.दिव्यांग प्रकार – ब (एक पाय –OL, दोन पाय –BL, मस्तिक्ष पक्षघात – CP, वाढ खुंटणे – DW , एसिड हल्लाबळी – AAV) **-01 पद नव्याने आरक्षित** (B- Blind .LV- Low Vision, OL- One Leg, BL- Both Leg, CP- Cerebral Palsy, DW- Dwarfism, AAV- Acid Attack Victim

टिपः-

1.भरतीसाठी जाहीर केलेल्या रिक्त पदांच्या संख्येत वाढ किंवा घट होण्याची शक्यता आहे.

2.रिक्त पदांच्या संख्येत बदल करण्याबाबत तसेच सामाजिक व समांतर आरक्षण बदलण्याचे अधिकार किंवा भरती प्रक्रिया कोणत्याही टप्प्यावर अंशत: किंवा पूर्णत: रद्द करण्याचे अधिकार **आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका** यांना राहतील. याबाबत कोणालाही कोणताही वाद उपस्थित करता येणार नाही.

3.सामाजिक व अन्य समांतर आरक्षणाची पदे भरण्यासाठी शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या शासन निर्णयाप्रमाणे कार्यवाही केली जाईल.

4.दिव्यांग उमेदवारांनी सदर पदाची कर्तव्ये, जबाबदारी, अपेक्षित शारिरीक क्षमता/पात्रता याबाबतची अपेक्षा दर्शविणारी माहिती संदर्भित करुन त्याप्रमाणे अर्ज करणे आवश्यक आहे. 40 % पेक्षा कमी दिव्यांगत्व असलेल्या उमेदवाराने दिव्यांग आरक्षणांतर्गत नियुक्तीसाठी अर्ज केल्यास अशा उमेदवारांना अपात्र ठरविण्यात येईल.

5.दिव्यांग उमेदवार उपलब्ध न झाल्यास परिपत्रक क्र.एमबीसी/905 दि.24.11.2025 मधील शासन निर्णय क्र.दिव्यांग 2025/प्र.क्र.67/आरक्षण-1 दि.31.07.2025 नुसार कार्यवाही करण्यात येईल.

6.दिव्यांग पदसुनिश्चितीनुसार विहीत पात्रता धारण करणारे दिव्यांग उमेदवार त्या-त्या जात प्रवर्गात तसेच सर्वसाधारण गटातून अर्ज करु शकतात व ते गुणवत्तेनुसार सर्वसाधारण गटातून निवडीस पात्र ठरु शकतात व त्यावेळेस त्यांना त्या प्रवर्गातील उमेदवारांप्रमाणे सेवा शर्ती लागू राहतील.

7.अराखीव (खुला) उमेदवारांकरिता विहित केलेल्या वयोमर्यादा तसेच इतर पात्रता विषयक निकषांसदर्भातील अटींची पुर्तता करणाऱ्या सर्व उमेदवारांचा (मागासवर्गीय उमेदवारांसह) अराखीव (खुला) सर्वसाधारण पदावरील शिफारशीकरिता विचार होत असल्याने, सर्व आरक्षित प्रवर्गातील उमेदवारांनी त्यांच्या प्रवर्गासाठी पद आरक्षित / उपलब्ध नसले तरी, अर्जामध्ये त्यांच्या मूळ प्रवर्गासंदर्भातील माहिती अचूकपणे नमूद करणे बंधनकारक आहे.

8.आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटकातील (ईडब्ल्यूएस) उमेदवारांकरिता वित्तीय वर्ष 2024-25 /2025-2026 करिता महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र.राआधो-4019/प्र.क्र.31/16अ दि.12.02.2019 व दि.31.05.2021 अन्वये विहीत करण्यात आलेली कागदपत्रे पडताळणीच्या वेळी सादर करणे आवश्यक राहील.

9.एका उमेदवारास एकच अर्ज सादर करता येईल. कोणत्याही उमेदवाराने एकापेक्षा जास्त वेळेस अर्जाची नोंदणी केली असल्यास, असल्यास फक्त शेवटची नोंदणी ग्राह्य धरण्यात येईल.

10.मागास प्रवर्गातील उमेदवारांना खुल्या प्रवर्गामध्ये भरतीकरिता अर्ज करण्याची मुभा राहील. परंतु, एकाच उमेदवाराचे एकापेक्षा जास्त अर्ज विचारात घेता येणार नाहीत.

(2) <u>सामाजिक व समांतर आरक्षण.</u>

2.1. **महिलांसाठी 30% प्रमाणे** आरक्षित पदे, महाराष्ट्र शासन, महिला व बालविकास विभाग, शासन निर्णय क्र.82/2001/मसेआ-2000/ प्र.क्र.415/ का-2 दि.25.05.2001 अन्वयेच्या शासन निर्देशानुसार भरण्यात येतील. तथापि, एखाद्या प्रवर्गात त्या प्रमाणात महिला उमेदवार उपलब्ध न झाल्यास, सदर पदे त्या प्रवर्गातील गुणवत्तेनुसार पात्र पुरूष उमेदवारांमधून भरण्यात येतील.

2.2. **माजी सैनिकांसाठी 15% प्रमाणे** आरक्षित पदे, महाराष्ट्र शासन,सामान्य प्रशासन विभाग, शासन परिपत्रक क्र.आरटीए-1079/0/482/16-अ, दि.16.04.1981मधील निर्देशानुसार भरण्यात येतील. शासन निर्देशानुसार,माजी सैनिक उपलब्ध न झाल्यास अशी पदे सदर भरती वर्षाकरिता रिक्त ठेवण्यात येतील. माजी सैनिकांकरिता आरक्षणासंदर्भातील तरतुदी शासनाकडून वेळोवेळी जारी करण्यात येणाऱ्या आदेशानुसार असतील. माजी सैनिकांनी जिल्हा सैनिक कल्याण मंडळाकडे नाव नोंदणी केलेली असणे आवश्यक आहे. उमेदवार माजी सैनिक असल्यास त्यांना जिल्हा सैनिक बोर्डात नाव नोंदणी केल्याच्या प्रमाणपत्राची साक्षांकीत प्रत, प्रथम कागदपत्रे पडताळणीच्या वेळी व नंतर नियुक्तीच्यावेळी सादर करणे आवश्यक राहील.

2.3. **प्रकल्पग्रस्तांसाठी 5% प्रमाणे** आरक्षित पदे, महाराष्ट्र प्रकल्पबाधित व्यक्तींचे पुनर्वसन अधिनियम,1999 - सन 2001 चा महाराष्ट्र अधिनियम क्र.11 नुसार शासनाने विहित केलेल्या नियमाच्या अनुषंगाने, त्याचप्रमाणे महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र.एईएम-1080/35/16-अ दि.21.01.1980 तसेच, बृहन्मुंबई महानगरपालिका ठराव क्र.10 दि.03.04.2008 अन्वये मंजूर मार्गदर्शक तत्वानुसार, नगरबाह्य विभागातील ज्या प्रकल्पग्रस्तांची जमीन बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या जलप्रकल्पासाठी संपादित केली आहे अशा प्रकल्पग्रस्तांसाठी पदे आरक्षित आहेत व ठाणे जिल्ह्यातील भातसा धरण प्रकल्पासंदर्भात बृहन्मुंबई महानगरपालिकेचा ठराव क्र.231 दि.01.12.2020 अन्वये मंजूर झालेल्या

प्रकल्पग्रस्तांची गणना यामध्ये करण्यात येईल. बृहन्मुंबई महानगरपालिका साप्रवि क्र. एमपीएम/3/8368 दि. 06.02.2025 मधील मार्गदर्शक तत्वांतील कुटुंबाच्या व्याख्येतील नातेसंबंध ग्राहय धरण्यात येईल. तसेच यासंदर्भात शासनाकडून वेळोवेळी निर्गमित करण्यात येणाऱ्या आदेशानुसार प्रकल्पग्रस्तांसाठीचे आरक्षण राहील.

2.4. **भूकंपग्रस्तांसाठी 2% प्रमाणे** आरक्षित पदे, महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र. भूकंप-1009/प्र.क्र.207/2009/16-अ दि.27.08.2009 आणि शासन निर्णय क्र.भूकंप-1008/प्र.क्र.145/2008/16-अ दि.27.10.2008मध्ये विहित केलेल्या अटी व शर्तीनुसार भरण्यात येतील. तसेच, शासन निर्णय क्र.विकाक2215/ प्र.क्र.337/16-अ दि. 04.11.2016 अन्वये दिलेल्या निर्देशानुसार भूकंपग्रस्तासाठी आरक्षित असलेल्या पदाकरीता पात्र उमेदवार उपलब्ध न झाल्यास, सदर पदे प्रकल्पग्रस्तांमधून भरण्यात येतील. तसेच यासंदर्भात शासनाकडून वेळोवेळी निर्गमित करण्यात येणाऱ्या आदेशानुसार भुकंपग्रस्तांसाठीचे आरक्षण राहील.

2.5. **खेळाडूंसाठी 5 % प्रमाणे** आरक्षित पदे, बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या एमपीएम विभागाचे परिपत्रक क्र.एमपीएम/दोन/1260 दि.31.01.2017 सोबतचा महाराष्ट्र शासन, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, शासन निर्णय क्र.राक्रीधो-2002/प्रक्र.68/क्रीयुसे-2 दि.01.07.2016 तसेच सम क्रमांकाचे शासन शुद्धीपत्रक दि.18.08.2016 आणि शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-1716/प्र.क्र.18/क्रीयुसे-2 दि.30.06.2022 मधील दिलेल्या निर्देशानुसार शासन मान्य क्रीडा प्रकारातील अत्युच्च गुणवत्ताधारक स्त्री व पुरूष **खेळाडूंसाठी** 5% समांतर आरक्षण ठेवण्यात येईल.

खेळाडू उमेदवारांनी अर्ज करण्यापूर्वीच विभागीय उपसंचालक यांचेकडून खेळाच्या प्रमाणपत्राची पडताळणी करुन घेणे आवश्यक आहे. त्यामुळे खेळाडू उमेदवाराने, महाराष्ट्र शासन, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, शासन निर्णय क्र.राक्रीधो-2002/प्रक्र.68/क्रीयुसे-2 दि.01.07.2016 अन्वये सुधारित तरतूदीनुसार विभागीय उपसंचालक, क्रिडा व युवक सेवा यांच्याकडून खेळाच्या प्रमाणपत्राची पडताळणी करून घेणे आवश्यक आहे. त्यामुळे उमेदवाराने कागदपत्रे पडताळणीच्यावेळीच विभागीय उपसंचालक, क्रिडा व युवक सेवा यांनी क्रीडा प्रमाणपत्र योग्य असल्याबाबत व खेळाडू कोणत्या संवर्गासाठी पात्र ठरतो याबाबत प्रमाणित केलेले प्रमाणपत्र जोडणे आवश्यक राहील.

एकापेक्षा जास्त खेळांची प्राविण्य प्रमाणपत्रे असणाऱ्या खेळाडू उमेदवाराने एकाच वेळेस सर्व खेळांची प्राविण्य प्रमाणपत्रे प्रमाणित करण्याकरिता, संबंधीत उपसंचालक,क्रिडा व युवक सेवा कार्यालयाकडे सादर करणे बंधनकारक आहे.

खेळाडु आरक्षणांतर्गत अर्ज करणाऱ्या उमेदवारांच्या राज्य/ राष्ट्रीय स्पर्धेच्या प्रमाणपत्राबाबत शंका उद्ववल्यास आयुक्त/संचालक क्रीडा व युवक सेवा,पुणे यांच्याकडून विचारणा करण्यात येईल(शंका उद्भवल्याप्रकरणी विभागीय उपसंचालक, क्रीडा व युवक सेवा, महाराष्ट्र राज्य,पुणे यांच्याकडील प्रमाणपत्र पडताळणी नंतर नियुक्तीची कार्यवाही करण्यात येईल).

2.6. **अंशकालीन पदवीधर (सुशिक्षित बेरोजगार)10%** प्रमाणे आरक्षित पदे, महाराष्ट्र शासनाच्या **'सुशिक्षित बेरोजगारांना अर्थसहाय्य'**हया योजनेंअतर्गत राज्य शासनाच्या कार्यालयात तीन वर्षांपर्यंत दरमहा मानधनावर काम केलेल्या व रोजगार मार्गदर्शन केंद्रामध्ये या अनुभवाची नोंद केलेल्या पदवीधर/पदविकाधारक अंशकालीन उमेदवारांना शासकीय/ निमशासकीय सेवेतील महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या कक्षेबाहेरील गट-क पदावरील सरळसेवेने करावयाच्या नियुक्त्यांसाठी 10% समांतर आरक्षण लागू करण्यात आले असून, महाराष्ट्र शासन,सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र.पअंक-1009/ प्र.क्र.200/2009/16-अ दि.27.10.2009, शासन निर्णय क्र.अंशका1913/ प्र.क्र.57/ 2013/16-अ दि.19.09.2013 व शासन निर्णय क्र.अंशका 1918/ प्र.क्र.507/16-अ दि.02.01.2019 मधील निर्देशानुसार भरण्यात येतील. तसेच यासंदर्भात शासनाकडून वेळोवेळी निर्गमित करण्यात येणाऱ्या आदेशानुसार पदवीधर अंशकालीन उमेदवारांकरिताचे आरक्षण राहील.

2.7. **अनाथांकरिता 1% प्रमाणे** आरक्षित पदे, महाराष्ट्र शासन, महिला व बाल विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.अनाथ-2022/प्र.क.122/का-03 दि.06.04.2023 सम क्रमांकाचे शासन पूरक पत्र दि.10.05.2023 मधील निर्देशानुसार भरण्यात येतील. प्रस्तृत पदासाठी अर्ज करताना अनाथ आरक्षणाचा दावा करणाऱ्या उमेदवारांनी सदर शासन निर्णय व शासन पूरक पत्रात विहित करण्यात आलेल्या कार्यपद्धतीनुसार, संस्थात्मक प्रवर्गातील तसेच संस्थाबाह्य प्रवर्गातील अनांथांसाठी प्रमाणपत्र निर्गमित करावयाच्या कार्यपद्धतीचा अवलंब करून, सुधारित नमुन्यातील अनाथ प्रमाणपत्र व महाराष्ट्र राज्याचे अधिवास प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहील. अन्यथा अनाथ आरक्षणाचा दावा विचारात घेतला जाणार नाही.

अनाथ आरक्षणाच्या माध्यमातून अनाथांच्या एका प्रवर्गासाठी उपलब्ध जागांवर गुणवत्तेनुसार त्या प्रवर्गातील अनाथ उमेदवार पर्याप्त प्रमाणात उपलब्ध होऊ शकले नाही तर ती पदे अनाथांच्या दुसऱ्या प्रवर्गातील उमेदवारांमधून गुणवत्तेनुसार भरण्यात येतील.

तसेच अनाथ व्यक्तींचे आरक्षण यासंदर्भात शासनाकडून वेळोवेळी निर्गमित करण्यात येणाऱ्या आदेशानुसार राहील.

अनाथांसाठी आरक्षित पदावर गुणवत्तेनुसार निवड झालेल्या उमेदवारांचा समावेश, उमेदवार ज्या सामाजिक प्रवर्गाचा आहे त्या प्रवर्गातून करण्यात येईल.

2.8. **दिव्यांग आरक्षण 4% प्रमाणे** आरक्षित पदे, दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम 2016 च्या आधारे महाराष्ट्र शासन,सामान्य प्रशासन विभाग,शासन निर्णय क्र.दिव्यांग2018/प्र.क्र.114/16-अ दि.29.05.2019 तसेच यासंदर्भात शासनाकडून वेळोवेळी निर्गमित करण्यात येणाऱ्या आदेशानुसार दिव्यांग व्यक्तींच्या आरक्षणासंदर्भात कार्यवाही करण्यात येईल. दिव्यांग व्यक्तींसाठी आरक्षित असलेली पदे भरावयाच्या एकूण पद संख्येपैकी असतील. दिव्यांग आरक्षणांतर्गत अर्ज करू इच्छिणाऱ्या उमेदवारांनी किमान 40% दिव्यांगत्व असल्याबाबतचे शासकीय सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी दिलेले प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक असेल.

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या मागासवर्ग कक्षाचे परिपत्रक क्र. एमबीसी/604 दि.29.04.2021 सोबतचा महाराष्ट्र शासन, नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.दिव्यांग-2021/प्र.क्र.33/नवि-28 दि.16.04.2021मधील निर्देशानुसार, सदर संवर्गाकरिता दिव्यांगांची पदे सुनिश्चित करण्यात आलेली आहेत. सदरचा तपशील अनु क्र.1 (क) तक्त्यात नमूद करण्यात आला आहे. लक्षणीय दिव्यांग व्यक्तीसाठी असलेल्या वयोमर्यादा अथवा इतर कोणत्याही प्रकारचा फायदा घेऊ इच्छिणाऱ्या उमेदवारांनी महाराष्ट्र शासन, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय क्र.अप्रकि-2018/प्र.क्र.46/आरोग्य-6 दि.14.09.2018 मधील आदेशानुसार केंद्र शासनाच्या www.swavlambancard.gov.in अथवा SADM या संगणकीय वितरित करण्यात आलेले नवीन नमुन्यातील दिव्यांगत्वाचे प्रमाणपत्र सादर करणे अनिवार्य आहे.परिपत्रक क्र.एमबीसी/3976 दि.10.04.2024 मधील निर्देशानुसार Locomotor Disability या अस्थिव्यंग प्रकारामध्ये Spinal Deformity (SD) and Spinal Injury (SI) without any associated neurological/limb dysfunction हा स्वतंत्र उपप्रकार समाविष्ट करण्यात आला आहे.

2.9**सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग सरळसेवेने भरण्यात येणारी 10 % प्रमाणे आरक्षित पदे,** सन 2024 चा महाराष्ट्र शासन अधिनियम क्रमांक 16, दि.26.02.2024 अन्वये महाराष्ट्र राज्यातील सामाजिक आणि शैक्षणिकदृष्ट्या मागास वर्गाकरिता आरक्षण अधिनियम 2024 मधील निर्देशांनुसार सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्गाची(सा.शै.मा.व.) रिक्त पदे भरण्यात येतील. त्याचप्रमाणे शासन शुद्धिपत्रक क्र.बीसीसी-2024/प्र.क्र.75/आरक्षण-3 दि.15.03.2024 मधील निर्देशानुसार सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास प्रवर्गातून अर्ज करणाऱ्या उमेदवारांनी अर्ज करावयाच्या दिनांकापूर्वीचे सदर शुद्धिपत्रकासोबत जोडण्यात आलेल्या नमून्यातील सक्षम प्राधिकाऱ्यांनी निर्गमित केलेले प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक असेल. यासंदर्भात शासनाकडून वेळोवेळी निर्गमित करण्यात येणाऱ्या आदेशानुसार सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग उमेदवारांकरिताचे आरक्षण राहील. प्रस्तुत भरती प्रक्रियेअंतर्गत शिक्षण सेवक पदाकरिता निवड झालेल्या उमेदवारांची महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभाग, पत्र क्र.संकीर्ण-2024/प्र.क्र.79/आरक्षण-5 दि.19.04.2024 मधील निर्देशांनुसार प्रलंबित असलेल्या न्यायालयीन याचिकांच्या अंतिम निर्णयाच्या आधीन राहून नियुक्ती करण्यात येईल.

2.10**आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटकांसाठी (ईडब्लूएस) सरळसेवेने भरण्यात येणारी 10 % प्रमाणे आरक्षित पदे,**महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र.राआधो/4019/प्र.क्र.31/16-अ दि.12.02.2019 व सम क्रमांकाचा शासन निर्णय दि.31.05.2021 मधील निर्देशानुसार आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकाची (इ.डब्ल्यु.एस.) रिक्त पदे भरण्यात येतील. तसेच, सदर शासन निर्णय आणि शासन परिपत्रक क्र.राआधो2023/प्र.क्र.40/16-अ दि.23.03.2023 मधील निर्देशानुसार विहित करण्यात आलेली कागदपत्रे पडताळणीच्यावेळी सादर करणे आवश्यक आहे.

आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकाच्या पात्रतेसाठी संबंधित तहसिलदार यांनी वितरित केलेले व राज्य शासकीय सेवा व शैक्षणिक संस्थांच्या प्रवेशाकरिता राज्य शासनाचा प्रमाणपत्राचा नमुना वापरणे आवश्यक आहे. केंद्रीय सेवांचा लाभ घेण्यासाठीचे आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांचे प्रमाणपत्र, राज्य शासकीय सेवांसाठीच्या पदभरती करिता वापरता येणार नाही.

2.11 बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या मागासवर्ग कक्षाचे परिपत्रक क्र.एमबीसी/9520 दि.11.04.2001 सोबतचा महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र.बीसीसी-1997/प्र.क्र.63/97/16-ब दि.18.10.1997 मधील निर्देशानुसार, विमुक्त जाती (अ), भटक्या जमाती (ब), भटक्या जमाती (क) व भटक्या जमाती (ड) प्रवर्गासाठी आरक्षित असलेली पदे आंतरपरिवर्तनीय असून, आरक्षित पदासाठी त्या-त्या प्रवर्गातील योग्य व पात्र उमेदवार उपलब्ध न झाल्यास अद्ययावत शासन धोरणाप्रमाणे उपलब्ध प्रवर्गातील उमेदवारांचा विचार, गुणवत्तेच्या आधारावर करण्यात येईल.

2.12 आरक्षण/अनुशेष यात बदल होण्याची शक्यता आहे.

3) शैक्षणिक व व्यावसायिक अर्हता:

शिक्षण खात्याच्या आस्थापनेवरील प्रशिक्षित शिक्षक (मराठी माध्यम)या पदाच्या सुधारित शैक्षणिक व व्यावसायिक अर्हता

अ.क्र.	पदनाम	विदयमान अर्हता	सुधारित अर्हता	अभिप्राय
1	प्राथमिक प्रशिक्षक - मराठी, गुजराथी, हिंदी, उर्दू, तामीळ, तेलुगू, कन्नड व इंग्रजी माध्यम पदसंकेतांक सी-443 वेतनश्रेणी संकेतांक - सी 17 वेतनश्रेणी - 6300-20200 + 2400 जीआरपी	1) अर्जदार एस.एस.सी परीक्षा गणित व इंग्रजी विषयासह उत्तीर्ण असावा व डि.एड परीक्षा (2 वर्षे कालावधीची) उत्तीर्ण असावा.	1) अर्जदार एस.एस.सी / एच.एस. सी. परिक्षा व डी एड परिक्षा उत्तीर्ण असावा(अर्जदार ज्या माध्यमासाठी अर्ज करु इच्छितो त्या माध्यमातून त्याने एस.एस.सी किंवा एच.एस.सी पर्यतचे शिक्षण अथवा अध्यापन पदविका उत्तीर्ण असणे आवश्यक आहे.) टिप : तेलुगू माध्यमाकंरिता अर्जदाराने इ.7वी / एस.एस.सी. पर्यतचे शिक्षण तेलुगू माध्यमातून घेतले असावे किंवा डि.एड. तेलुगू माध्यमातून उत्तीर्ण केलेला असावा. इ.7वी पर्यंत तेलुगू माध्यामातून शिक्षण घेतलेल्या उमेदवारांनी एस. एस. सी किंवा तत्सम परीक्षा इंग्रजी वा अन्य माध्यमातून उत्तीर्ण केल्यास एस. एस. सी ला एक विषय तेलुगू घेणे अनिवार्य आहे.	शासन परिपत्रक क्र. पीआरई-1020/3943 (2744) प्राशि-1 दि.27.08.2001 तेलुगू माध्यमाकरिता 4 वेळा जाहिरात प्रसारित करुन देखील अत्यल्प उमेदवार उपलब्ध झाल्यामुळे अट शिथील करणे आवश्यक वाटते.
		2) डि.एड वा एम.एड. सह मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची पदवी/पदव्युत्तर पदवी	2) वगळले आहे.	शासन परिपत्रक क्र. पीआरई2000/(2587)/प्राशि-1 दि.25.10.2000
			3) उमेदवार माध्यमिक शालान्त प्रमाणपत्र परिक्षा किंवा तत्सम किंवा उच्चतम परिक्षा मराठी माध्यमाकरिता किमान 100 गुणांचा व अन्य माध्यमाकरिता किमान 50 गुणांचा मराठी विषय घेऊन उत्तीर्ण असावा	क्र.एमपीएम/2/4964 दि.01.09.2008
			4) उमेदवाराने डी.ओ.ई.ए.सी.सी. सोसायटीचे सी.सी.सी. किंवा ओ लेव्हल (स्तर) किंवा ए लेव्हल (स्तर) किंवा बी लेव्हल (स्तर) किंवा सी लेव्हल किंवा महाराष्ट्र राज्य किंवा उच्च व तांत्रिक शिक्षण मंडळाचे एम. एस. सी. आय.टी. किंवा जी.ई.सी.टी. प्रमाणपत्र धारण केलेले असावे किंवा सदर प्रमाणपत्र सादर करण्यास सूट देण्याकरिता उमेदवाराने शासनाने वेळोवेळी संगणक हाताळणी/ वापराबाबत मान्यता दिलेला अभ्यासक्रम पूर्ण केलेला असावा.. तथापि, अर्ज सादर करताना सदर परीक्षा उत्तीर्ण झाल्याचे प्रमाणपत्र नसल्यास निवड झालेल्या उमेदवाराने नियुक्ती दिनांकापासून 2 वर्षाच्या आत शासनाने विहित केलेली एम.एस.सी.आय.टी. परीक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक आहे. अन्यथा त्यांची सेवा कोणतेही कारण न देता समाप्त करण्यात येईल	क्र.एमपीएम/2/6381 दि.19.11.2005

अ.क्र.	पदनाम	विदयमान अर्हता	सुधारित अर्हता	अभिप्राय
			(5) म.न.पा सेवेत अगोदरच नसल्यास वय 18 वषपिक्षा कमी व 33 वर्षापेक्षा जास्त नसावे (मागासवर्गीय उमेदवारांच्या बाबतीत वय 38 वर्षापेक्षा जास्त नसावे.)	
			उमेदवाराजवळ 'एम.एस.सी.आय.टी' परीक्षा उत्तीर्ण असल्याचे प्रमाणपत्र किंवा शासन निर्णय क्र. मातंस/ 2012/प्र.क्र.277/39 दि.04.02.2013 आणि शासन पुरकपत्र क्र.मातंस/2012/ प्र.क्र.277/39 दि.08.01.2018 तसेच, शासन पुरकपत्र क्र.मातंस/ 2012/प्र.क्र.277/39 दि.16.07.2018 मध्ये नमूद केलेल्या संगणक/माहिती तंत्रज्ञान विषयक परीक्षा उत्तीर्ण केल्याचे प्रमाणपत्र असणे आवश्यक आहे. महाराष्ट्र शासनाच्या माहिती व तंत्रज्ञान संचानलयाने यासंदर्भात यापुढे वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या व बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने अंमलात आणलेल्या परिपत्रकातील तरतुदी लागू होतील.	शासन निर्णय क्र. मातंस/ 2012/प्र.क्र.277/39 दि.04.02.2013 आणि शासन पुरकपत्र क्र.मातंस/2012/ प्र.क्र.277/39 दि.08.01.2018 तसेच, शासन पुरकपत्र क्र.मातंस/ 2012/प्र.क्र.277/39 दि.16.07.2018
			अ) शिक्षक पात्रता परीक्षा (TET) राष्ट्रीय शिक्षक शिक्षण परिषद (NCTE) यांच्या मार्गदर्शक तत्त्वानुसार केंद्र शासन किंवा महाराष्ट्र शासन आयोजित शिक्षक पात्रता परीक्षा (Teachers Eligibility Test - TET) उत्तीर्ण अनिवार्य असेल.	

शिक्षण खात्याच्या आस्थापनेवरील प्रशिक्षित शिक्षक (इंग्रजी माध्यम)या पदाच्या सुधारित शैक्षणिक व व्यावसायिक अर्हता.

पदनाम/पद संकेतांक/वेतनश्रेणी संकेतांक /वेतनश्रेणी/गट	**विदयमान अर्हता मंजुरी क्रमांक व दिनांक उपलब्ध नाही.**	**सुधारित अर्हता**	**अभिप्राय**
प्रशिक्षित शिक्षक (इंग्रजी माध्यम) (मुंबई पब्लिक स्कूल (MPS) व इंग्रजी माध्यम (UPS)) पदनाम संकेतांक क-४४३ वेतनश्रेणी संकेतांक क-२२ वेतनश्रेणी - ७ व्या वेतन आयोगानुसार स्तर - एम १७ - रु.२९२००-९२३०० (असुधारीत वेतनश्रेणी ६व्या वेतन आयोगानुसार वेतनश्रेणी ६३००-२०२०० + श्रेणी वेतन रु.२४००) गट - क	**इंग्रजी माध्यम** - अर्जदार एस.एस.सी/ एच.एस.सी परिक्षा व डी.एड परिक्षा उत्तीर्ण असावा. (अर्जदार ज्या माध्यमासाठी अर्ज करु इच्छितो, त्या माध्यमातून त्याने एस.एस.सी/ एच.एस.सी पर्यतचे शिक्षण अथवा अध्यापन पदविका उत्तीर्ण असणे आवश्यक आहे. **मुंबई पब्लिक स्कूल माध्यम** -अर्जदार एस.एस.सी/ एच.एस.सी परिक्षा व डी.एड परिक्षा इंग्रजी माध्यमातून उत्तीर्ण असावा. (अर्जदाराने इंग्रजी माध्यमातून एस.एस.सी./एच.एस.सी पर्यतचे शिक्षण व अध्यापन पदविका उत्तीर्ण असणे आवश्यक आहे.)	**सरळसेवेने.** **१ (1) इयत्ता १ ली ते ५ वी करिता (प्राथमिक शिक्षक)** **अ) शैक्षणिक व व्यावसायिक अर्हता** मान्यताप्राप्त मंडळाची किमान ५०% गुणांसह उच्च माध्यमिक (किंवा समकक्ष) परीक्षा उत्तीर्ण आणि मान्यताप्राप्त संस्थेची दोन वर्षाची प्राथमिक शिक्षणशास्त्र पदविका परीक्षा इंग्रजी माध्यमातून उत्तीर्ण असावा. (त्यास कोणतेही नाव असो) **किंवा** मान्यताप्राप्त मंडळाची किमान ५०% गुणांसह उच्च माध्यमिक (किंवा समकक्ष) परीक्षा उत्तीर्ण आणि ४ वर्षाची प्राथमिक शिक्षणातील (B.El.Ed.) परीक्षा इंग्रजी माध्यमातून उत्तीर्ण असावा.	जुन्या इंग्रजी माध्यमाच्या प्राथमिक, उच्च प्राथमिक शाळा व मुंबई पब्लिक स्कूल या दोन्ही माध्यमाच्या शाळा इंग्रजी माध्यमाच्या असून त्यांचा अभ्यासक्रमदेखील एकच असल्याने तसेच शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०१८/प्र.क्र.३९७/टीएनटी-१ दि.०७ फेब्रुवारी २०१९ व शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०१८/प्र.क्र.३९७/टीएनटी-१ दि.२५ फेब्रुवारी २०१९ (शुध्दीपत्रक) नुसार बदल प्रस्ताविण्यात येत आहे

पदनाम/पद संकेतांक/वेतनश्रेणी संकेतांक /वेतनश्रेणी/गट	विदयमान अर्हता मंजुरी क्रमांक व दिनांक उपलब्ध नाही.	सुधारित अर्हता	अभिप्राय
		किंवा मान्यताप्राप्त मंडळाची किमान ५०% गुणांसह उच्च माध्यमिक (किंवा समकक्ष) परीक्षा उत्तीर्ण आणि दोन वर्षाची प्राथमिक शिक्षणशास्त्र पदविका परीक्षा (विशेष शिक्षण) राष्ट्रीय अध्यापक शिक्षण परिषद मान्यताप्राप्त संस्थेतून इंग्रजी माध्यमातून उत्तीर्ण असावा. **किंवा** राष्ट्रीय शिक्षक शिक्षण परिषदेच्या २००२ च्या तरतूदीनुसार मान्यता प्राप्त मंडळाची किमान ४५ % गुणांसह उच्च माध्यमिक (किंवा समकक्ष) परीक्षा उत्तीर्ण आणि मान्यता प्राप्त संस्थेवी प्राथमिक शिक्षणशास्त्र दोन वर्षाची पदविका परीक्षा (D.T.Ed.) इंग्रजी माध्यमातून उत्तीर्ण असावा. (त्यास कोणतेही नाव असो.) **किंवा** मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची पदवी परीक्षा किमान ५०% गुणांसह उत्तीर्ण आणि राष्ट्रीय अध्यापक शिक्षण परिषद मान्यताप्राप्त संस्थेतून बी.एड. परीक्षा इंग्रजी माध्यमातून उत्तीर्ण असावा. **किंवा** TCH (महाराष्ट्र कर्नाटक सीमावर्ती भागातील ८६५ गावांतील उमेदवार संदर्भात कर्नाटक राज्याची TCH परीक्षा इंग्रजी माध्यमातून उत्तीर्ण असावा) (टिप: जे उमेदवार बी.एड. ही पात्रता इंग्रजी माध्यमातून पूर्ण करत असतील त्यांचा विचार नियुक्ती संदर्भात इयत्ता १ ली ते ५ वी च्या वर्ग अध्यापनासाठी शिक्षक म्हणून करण्यात येईल. तथापि, त्यांनी सहा महिन्यांचा राष्ट्रीय अध्यापक शिक्षण परिषदेचा प्राथमिक शिक्षणशास्त्रातील अभ्यासक्रम Bridge course पूर्ण केलेला असणे बंधनकारक आहे.) **आ) शिक्षक पात्रता परीक्षा (TET)** राष्ट्रीय शिक्षक शिक्षण परिषद (NCTE) यांच्या मार्गदर्शक तत्त्वानुसार केंद्र शासन किंवा महाराष्ट्र शासन आयोजित शिक्षक पात्रता परीक्षा (Teachers Eligibility Test -TET) उत्तीर्ण अनिवार्य असेल.	

पदनाम/पद संकेतांक/वेतनश्रेणी संकेतांक /वेतनश्रेणी/गट	विदयमान अर्हता मंजुरी क्रमांक व दिनांक उपलब्ध नाही.	सुधारित अर्हता	अभिप्राय
		१ (II) इयत्ता ६ वी ते ८ वी करिता (उच्च प्राथमिक शिक्षक) **अ) शैक्षणिक व व्यावसायिक अर्हता** **मराठी / इंग्रजी / हिंदी** मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची संबंधित विषयातील पदवी परीक्षा किंवा सामान्य पदवी परीक्षा अंतिम वर्षास संबंधित विषयासह किमान ५०% गुणांसह उत्तीर्ण आणि मान्यताप्राप्त संस्थेची दोन वर्षाची प्राथमिक शिक्षणशास्त्र पदविका परीक्षा इंग्रजी माध्यमातून उत्तीर्ण (त्यास कोणतेही नाव असो) किंवा शिक्षणशास्त्र पदवी (बी.एड्.) इंग्रजी माध्यमातून उत्तीर्ण किंवा शिक्षणशास्त्र पदवी बी.एड्. (विशेष शिक्षण) राष्ट्रीय अध्यापक शिक्षण परिषद मान्यताप्राप्त संस्थेतून इंग्रजी माध्यमातून उत्तीर्ण. **किंवा** राष्ट्रीय शिक्षक शिक्षण परिषदेच्या २००२ च्या तरतूदीनुसार मान्यता प्राप्त विद्यापीठाची संबंधित विषयातील किमान ४५% गुणांसह पदवी परीक्षा उत्तीर्ण आणि मान्यता प्राप्त संस्थेची शिक्षणशास्त्र विषयातील एक वर्षाची पदवी (B.Ed.) इंग्रजी माध्यमातून उत्तीर्ण (त्यास कोणतेही नाव असो.) किंवा मान्यताप्राप्त मंडळाची किमान ५०% गुणांसह उच्च माध्यमिक (किंवा समकक्ष) परीक्षा उत्तीर्ण आणि संबंधित विषयातील ४ वर्षाची प्राथमिक शिक्षणशास्त्र पदवी परीक्षा (B.El.Ed.) इंग्रजी माध्यमातून उत्तीर्ण किंवा ४ वर्षाची B.A.Ed. (किंवा समकक्ष) परीक्षा राष्ट्रीय अध्यापक शिक्षण परिषद मान्यताप्राप्त संस्थेतून इंग्रजी माध्यमातून उत्तीर्ण. **इतिहास, भूगोल, सामाजिक शास्त्र** मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची इतिहास / भूगोल / अर्थशास्त्र / राज्यशास्त्र / समाजशास्त्र विषयातील पदवी परीक्षा किंवा सामान्य पदवी परीक्षा अंतिम वर्षास संबंधित विषयासह किमान ५०% गुणांसह उत्तीर्ण आणि दोन वर्षाची	

पदनाम/पद संकेतांक/वेतनश्रेणी संकेतांक /वेतनश्रेणी/गट	विदयमान अर्हता मंजुरी क्रमांक व दिनांक उपलब्ध नाही.	सुधारित अर्हता	अभिप्राय
		प्राथमिक शिक्षणशास्त्र पदविका परीक्षा (त्यास कोणतेही नाव दिले असो) इंग्रजी माध्यमातून उत्तीर्ण किंवा शिक्षणशास्त्र पदवी (बी.एड.) इंग्रजी माध्यमातून उत्तीर्ण किंवा शिक्षणशास्त्र पदवी - बी.एड. (विशेष शिक्षण) राष्ट्रीय अध्यापक शिक्षण परिषद मान्यताप्राप्त संस्थातून इंग्रजी माध्यमातून उत्तीर्ण. **किंवा** राष्ट्रीय शिक्षक शिक्षण परिषदेच्या २००२ च्या तरतूदीनुसार मान्यता प्राप्त विद्यापीठाची किमान ४५% गुणांसह पदवी परीक्षा उत्तीर्ण आणि मान्यता प्राप्त संस्थेची शिक्षणशास्त्र विषयातील एक वर्षाची पदवी (B.Ed.) इंग्रजी माध्यमातून उत्तीर्ण (त्यास कोणतेही नाव असो.) **किंवा** मान्यताप्राप्त मंडळाची किमान ५०% गुर्णासह उच्च माध्यमिक (किंवा समकक्ष) परीक्षा उत्तीर्ण आणि संबंधित विषयातील ४ वर्षांची प्राथमिक शिक्षणशास्त्र पदवी परीक्षा (B.El.Ed.) इंग्रजी माध्यमातून उत्तीर्ण किंवा ४ वर्षाची B.A.Ed. / B.Sc.Ed. (किंवा समकक्ष) परीक्षा राष्ट्रीय अध्यापक शिक्षण परिषद मान्यताप्राप्त संस्थेतून इंग्रजी माध्यमातून उत्तीर्ण. **गणित आणि विज्ञान** मान्यताप्राप्त विद्यापीठाची गणित / संख्याशास्त्र / भौतिकशास्त्र / रसायनशास्त्र /वनस्पतीशास्त्र / प्राणीशास्त्र / जीव विज्ञान (Life Sciences)/ पर्यावरणशास्त्र विषयातील पदवी परीक्षा किंवा सामान्य पदवी परीक्षा अंतिम वर्षास संबंधित विषयासह किमान ५०% गुणांसह उत्तीर्ण आणि दोन वर्षाची प्राथमिक शिक्षणशास्त्र पदविका परीक्षा (त्यास कोणतेही नाव दिले असो) इंग्रजी माध्यमातून उत्तीर्ण किंवा शिक्षणशास्त्र पदवी (बी.एड.) इंग्रजी माध्यमातून उत्तीर्ण किंवा शिक्षणशास्त्र पदवी -बी.एड. (विशेष शिक्षण) राष्ट्रीय अध्यापक शिक्षण परिषद मान्यताप्राप्त संस्थातून इंग्रजी माध्यमातून उत्तीर्ण.	

पदनाम/पद संकेतांक/वेतनश्रेणी संकेतांक /वेतनश्रेणी/गट	विदयमान अर्हता मंजुरी क्रमांक व दिनांक उपलब्ध नाही.	सुधारित अर्हता	अभिप्राय
		किंवा राष्ट्रीय शिक्षक शिक्षण परिषदेच्या २००२ च्या तरतूदीनुसार मान्यता प्राप्त विद्यापीठाची किमान ४५% गुणांसह पदवी परीक्षा उत्तीर्ण आणि मान्यता प्राप्त संस्थेची शिक्षणशास्त्र विषयातील एक वर्षाची पदवी (B.Ed.) इंग्रजी माध्यमातून उत्तीर्ण (त्यास कोणतेही नाव असो.) किंवा मान्यताप्राप्त मंडळाची किमान ५०% गुणांसह उच्च माध्यमिक (किंवा समकक्ष) परीक्षा उत्तीर्ण आणि संबंधित विषयातील ४ वर्षाची प्राथमिक शिक्षणशास्त्र पदवी परीक्षा (B.El.Ed.) इंग्रजी माध्यमातून उत्तीर्ण किंवा ४ वर्षाची B.Sc.Ed. (किंवा समकक्ष) परीक्षा राष्ट्रीय अध्यापक शिक्षण परिषद मान्यताप्राप्त संस्थेतून इंग्रजी माध्यमातून उत्तीर्ण. **आ) शिक्षक पात्रता परीक्षा (TET)** राष्ट्रीय शिक्षक शिक्षण परिषद (NCTE) यांच्या मार्गदर्शक तत्त्वानुसार केंद्र शासन किंवा महाराष्ट्र शासन आयोजित शिक्षक पात्रता परीक्षा (Teachers Eligibility Test -TET) उत्तीर्ण अनिवार्य असेल.	
	२) इंग्रजी माध्यम - उमेदवार माध्यामिक शालांत प्रमाणपत्र किंवा तत्सम किंवा उच्चतम परीक्षा मराठी माध्यमाकरिता किमान १०० गुणांचा व अन्य माध्यमाकरिता किमान ५० गुणांचा मराठी विषय घेऊन उत्तीर्ण असावा. मुंबई पब्लिक स्कूल माध्यम उमेदवार माध्यामिक शालांत परिक्षा प्रमाणपत्र किंवा तत्सम किंवा उच्चतम परिक्षा किंवा ५० गुणांचा मराठी विषय घेऊन उत्तीर्ण असावा.	२) उमेदवार माध्यामिक शालांत प्रमाणपत्र किंवा तत्सम किंवा उच्चतम परिक्षेत किमान ५० गुणांचा मराठी विषय घेऊन उत्तीर्ण असावा.	परिपत्रक क्र.एमपीएम/२/४९६४ दि.०१.०९.२००८ अनुसार प्रस्ताविण्यात येत आहे.

पदनाम/पद संकेतांक/वेतनश्रेणी संकेतांक /वेतनश्रेणी/गट	विदयमान अर्हता मंजुरी क्रमांक व दिनांक उपलब्ध नाही.	सुधारित अर्हता	अभिप्राय
	३) उमेदवाराने डी.ओ.ई.ए.सी.सी सोसायटीचे सी.सी.सी किंवा ओ लेव्हल (स्तर) किंवा ए लेव्हल (स्तर) किंवा बी लेव्हल (स्तर) किंवा सी लेव्हल किंवा महाराष्ट्र राज्य किंवा उच्च व तांत्रिक शिक्षण मंडळाचे प्रमाणपत्र एम.एस.सी.आय.टी. किंवा जी.ई.सी.टी. धारण केलेले असावे किंवा सदर प्रमाणपत्र सादर नि करण्यास सूट देण्याकरिता उमेदवाराने शासनाने वेळोवेळी संगणक हाताळणी/वापराबाबत मान्यता दिलेला अभ्यासक्रम पूर्ण केलेला असावा. तथापि, अर्ज सादर करताना सदर परिक्षा उत्तीर्ण झाल्याचे प्रमाणपत्र नसल्यास निवड झालेल्या उमेदवाराने नियुक्ती दिनांकापासुन २ वर्षाच्या आत शासनाने विहित केलेली एम.एस.सी.आय.टी. परीक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक आहे. अन्यथा त्यांची सेवा कोणतेही कारण न देता समाप्त करण्यात येईल.	३) उमेदवाराने डी.ओ.ई.ए.सी.सी सोसायटीचे सी.सी.सी किंवा ओ लेव्हल (स्तर) किंवा ए लेव्हल (स्तर) किंवा बी लेव्हल (स्तर) किंवा सी लेव्हल किंवा महाराष्ट्र राज्य किंवा उच्च व तांत्रिक शिक्षण मंडळाचे एम.एस.सी.आय.टी. किंवा जी.ई.सी.टी. प्रमाणपत्र धारण केलेले असावे किंवा सदर प्रमाणपत्र सादर करण्यास सूट देण्याकरिता उमेदवाराने शासनाने वेळोवेळी संगणक हाताळणी/वापराबाबत मान्यता दिलेला अभ्यासक्रम पूर्ण केलेला असावा. तथापि, अर्ज सादर करताना सदर परिक्षा उत्तीर्ण झाल्याचे प्रमाणपत्र नसल्यास निवड झालेल्या उमेदवाराने नियुक्ती दिनांकापासुन २ वर्षाच्या आत शासनाने विहित केलेली एम.एस.सी.आय.टी. परीक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक आहे. अन्यथा त्यांची सेवा कोणतेही कारण न देता समाप्त करण्यात येईल. संगणक ज्ञानाविषयक वेळोवेळी शासनाने / बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने निर्गमित केलेली परिपत्रक लागू राहतील.	कोणताही बदल नाही.
	४) म.न.पा. सेवेत अगोदरच नसल्यास वय १८ वर्षापेक्षा कमी व ३३ वर्षापेक्षा जास्त नसावे. (मागासवर्गीय उमेदवारांच्या बावतीत ३८ वर्षापेक्षा जास्त नसावे)	४) बृहन्मुंबई महानगरपालिका सेवेत अगोदरच नसल्यास वय १८ वर्षापेक्षा कमी व ३८ वर्षापेक्षा जास्त नसावे. (मागासवर्गीय उमेदवारांच्या बाबतीत ४३ वर्षापेक्षा जास्त नसावे.	परिपत्रक क्र.एमपीएम/२/७९४५ दि.३१.०५.२०१६ अनुसार प्रस्ताविण्यात येत आहे

विशेष शिक्षक चित्रकला व संगीत करीता अर्हता

विशेष शिक्षक (चित्रकला)	1. इ.१० वी , इ.१२ वी ,चित्रकला ,कला व रंगकला किंवा उपयोजित कलेतील सरकार मान्य पदवी/पदविका. 2. मान्यवर संस्थेतील चित्रकला शिक्षक म्हनून किमान पाच वर्षाचा अनुभव. 3. चित्रकला परीक्षेकरिता विशेष वर्ग चालविण्याचा किमान दोन वर्षाचा अनुभव. 4. उमेदवार माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा किंवा तत्सम किंवा उच्चतम परीक्षा मराठी माध्यमाकरिता किमान १०० गुणाचा व अन्य माध्यमाकरिता किमान ५० गुणाचा मराठी विषय घेऊन उत्तीर्ण असावा.. 5. उमेदवाराजवळ'एम.एस.सी.आय.टी' परीक्षा उत्तीर्ण असल्याचे प्रमाणपत्र किंवा शासन निर्णय क्र. मातंस/ 2012/प्र.क्र.277/39 दि.04.02.2013 आणि शासन पुरकपत्र क्र.मातंस/2012/ प्र.क्र.277/39 दि.08.01.2018 तसेच, शासन पुरकपत्र क्र.मातंस/ 2012/प्र.क्र.277/39 दि.16.07.2018 मध्ये नमूद केलेल्या संगणक/माहिती तंत्रज्ञान विषयक परीक्षा उत्तीर्ण केल्याचे प्रमाणपत्र असणे आवश्यक आहे. महाराष्ट्र शासनाच्या माहिती व तंत्रज्ञान संचानलयाने यासंदर्भात यापुढे वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या व बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने अंमलात आणलेल्या परिपत्रकातील तरतुदी लागू होतील
विशेष शिक्षक (संगीत)	1. इ.१० वी / इ.१२ वी /संगीत विशारद /वाद्य/नृत्य विशारद/संगीत/नृत्य किंवा इंस्ट्यूमेंटल म्युझिक मधील शासनमान्य पदवी/पदवीका 2. मान्यताप्राप्त संस्थेतील संगीत /गायन/शिक्षक म्हणून किमान पाच वर्षाचा अनुभव. 3. संगीत विषयक कार्यक्रम तयार करणे व ते बसविणे याबाबतचा कमीत-कमी तीन वर्षाचा अनुभव

	4. उमेदवार माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा किंवा तत्सम किंवा उच्चतम परीक्षा मराठी माध्यमाकरिता किमान १०० गुणाचा व अन्य माध्यमाकरिता किमान ५० गुणाचा मराठी विषय घेऊन उत्तीर्ण असावा. 5. उमेदवार निवडताना आवश्यक शारीरिक क्षमतेबरोबर कलेतील नैपुण्य विचार केला जाईल. उमेदवाराजवळ'एम.एस.सी.आय.टी' परीक्षा उत्तीर्ण असल्याचे प्रमाणपत्र किंवा शासन निर्णय क्र. मातंस/2012/प्र.क्र.277/39 दि.04.02.2013 आणि शासन पुरकपत्र क्र.मातंस/2012/ प्र.क्र.277/39 दि.08.01.2018 तसेच, शासन पुरकपत्र क्र.मातंस/ 2012/प्र.क्र.277/39 दि.16.07.2018 मध्ये नमूद केलेल्या संगणक/माहिती तंत्रज्ञान विषयक परीक्षा उत्तीर्ण केल्याचे प्रमाणपत्र असणे आवश्यक आहे. महाराष्ट्र शासनाच्या माहिती व तंत्रज्ञान संचानलयाने यासंदर्भात यापुढे वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या व बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने अंमलात आणलेल्या परिपत्रकातील तरतुदी लागू होतील

व्यवसायिक कामांचा अनुभव आवश्यक ठरलेला नाही, अशा पदांवर त्यांची सदरची शैक्षणिक पात्रता शिथिल करून नेमणूकीसाठी माजी सैनिक या समांतर आरक्षणांतर्गत अर्ज करणाऱ्या उमेदवारांचा विचार करण्यात येईल.

4) **<u>वयोमर्यादा</u>**

शिक्षक अभियोग्यता व बुद्धीमत्ता चाचणी 2025 च्या परीक्षेकरिता प्रविष्ट झाल्याच्या दिनांकास म्हणजेच दि.27.05.2025 ते दि.05.06.2025 या कालावधीसाठी, उमेदवार खालील नमूद केलेल्या विहित वयोमर्यादेतील असावा.

अ) अराखीव (खुला)प्रवर्गातील उमेदवारांसाठी - किमान 18 वर्षे व कमाल 38 वर्षे
ब) मागास प्रवर्गातील उमेदवारांसाठी - किमान 18 वर्षे व कमाल 43 वर्षे

अनु.क्र	प्रवर्ग	आवश्यक वयोमर्यादा
4.1	अराखीव(खुला) प्रवर्गातील उमेदवारांसाठी	महाराष्ट्र शासन,सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र.एसआरव्ही 2015/ प्र.क्र.404/कार्या.12 दि.25.04.2016 मधील तरतूदीनुसार किमान 18 वर्षापेक्षा कमी व कमाल 38 वर्षापेक्षा जास्त नसावे.
4.2	मागासवर्गीय उमेदवारांसाठी	महाराष्ट्र शासन,सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र.एसआरव्ही 2015/ प्र.क्र.404/कार्या.12 दि.25.04.2016 मधील तरतूदीनुसार किमान 18 वर्षापेक्षा कमी व कमाल 43 वर्षापेक्षा जास्त नसावे.
4.3	माजी सैनिक उमेदवारांसाठी	महाराष्ट्र शासन,सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र.मासैक-2010/ प्र.क्र.279/10/16-अ दि.20.08.2010 मधील तरतूदीनुार माजी सैनिकांसाठी विहित वयोमर्यादेतील सुट ही सदर उमेदवाराच्या सशस्त्र दलात झालेल्या सेवेइतका कालावधी अधिक 3 वर्षे इतकी राहील.तसेच अपंग माजी सैनिकांसाठी कमाल वयोमर्यादा 45 वर्षेपर्यंत राहील.
4.4	प्रकल्पग्रस्त आणि भूकंपग्रस्त उमेवारांसाठी	महाराष्ट्र शासन,सामान्य प्रशासन विभाग,शासन निर्णय क्र.प्रकल्प-1006/ मु.स.396/प्र.क्र.56/06/16-अ,दि.03.02.2007मधील तरतूदीनुसार कमाल वयोमर्यादा 45 वर्षे इतकी राहील.सदर वयोमर्यादा सरसकट शिथील केली असल्याने, मागासवर्गीय प्रकल्पग्रस्त व भुकंपग्रस्त उमेदवारांनाही कमाल वयोमर्यादेबाबत 45 वर्षापर्यंतची सवलत राहील.
4.5	खेळाडू उमेदवारांसाठी	महाराष्ट्र शासन, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, शासन निर्णय क्र.राक्रिधो -2002/प्र.क्र.68/क्रीयुसे-2दि.01.07.2016 मधील तरतूदीनुसार, खेळाडूची गुणवत्ता व पात्रता विचारात घेऊन सदर पदासाठी विहीत असलेल्या वयोमर्यादेत 05 वर्षापर्यंत वयाची अट शिथिल करण्यात येईल. तथापि, वयोमर्यादेत 05 वर्षासाठी वयाची अट शिथिल करताना कोणत्याही प्रवर्गाच्या उमेदवारांची उच्चतम वयोमर्यादा 43 वर्षे राहील.
4.6	अंशकालीन पदवीधर (सुशिक्षित बेरोजगार) उमेदवारांसाठी	महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र.अशंका1918/ प्र.क्र507/16-अ दि.02.01.2019 मधील तरतूदीनुसार कमाल वयोमर्यादा 55 वर्षे राहील.
4.7	दिव्यांग उमेदवारांसाठी	महाराष्ट्र शासन,सामान्य प्रशासन विभाग,शासन निर्णय क्र.एसआरव्ही-1098/ प्र.क्र.39/98/16-अ, दि.16.06.2001 मधील तरतूदीनुसार उच्चतम वयोमर्यादा सरसकट 45 वर्षे इतकी राहील. तथापि, दिव्यांग प्रवर्गातील उमेदवारांचे किमान दिव्यंगत्वाचे प्रमाण 40 % असल्याबाबतचे स्थायी वैद्यकीय मंडळाचे प्रमाणपत्र असणे आवश्यक आहे. तसेच त्यांची निवड झाल्यानंतर नियुक्ती आदेश निर्गमित करण्यापूर्वी शासनाने नियुक्त केलेल्या तज्ञ वैद्यकीय मंडळाने तो उमेदवार संबंधित पदावर काम करू शकेल असे प्रमाणपत्र दिल्यानंतर त्याची अंतिम नियुक्ती केली जाईल. सदर प्रमाणपत्रावर उमेदवाराचा फोटो असणे आवश्यक आहे.

अनु.क्र	प्रवर्ग	आवश्यक वयोमर्यादा
4.8	अनाथ उमेदवारांसाठी	महाराष्ट्र शासन,महिला व बाल विकास विभाग,शासन निर्णय क्र.अनाथ-2022/ प्र.क्र.122/ का-03, दि.06.04.2023मधील तरतूदीनुसार अनाथ आरक्षणासाठी अर्ज करणाऱ्या उमेदवारांना अनुसूचित जाती, या प्रवर्गातील उमेदवारांकरिता असलेली 43 वर्षे इतकी कमाल वयोमर्यादा लागू राहील.
4.9	स्वातंत्र्य सैनिकाचे नामनिर्देशित पाल्य उमेदवारांसाठी	महाराष्ट्र शासन,सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र.निवक-1010/ प्र.क्र.08/2010/16-अ दि.06.10.2010 मधील दिलेल्या निर्देशानुसार कमाल वयोमर्यादा 45 वर्षे इतकी राहील. सरसकट45 वयोमर्यादा शिथिल केली असल्याने, या घटकातील मागासवर्गीय उमेदवारांसाठी उच्चतम वयोमर्यादा 45 वर्षे इतकीच राहील.

अनु क्र	आरक्षण	किमान वयोमर्यादा वर्षे	कमाल वयोमार्यादा वर्षे
1	अराखीव (खुला) प्रवगातील उमेदवारासाठी	18	38
2	मागास प्रवर्गातील उमेदवारासाठी	18	43
3	माजी सैनिक उमेदवारासाठी	सशस्त्र दलात केलेली सेवा + 3 वर्षे कमाल वयोमर्यादा 45	
4	माजी सैनिक (दिव्यांग) उमेदवारासाठी	45	
5	प्रकल्पग्रस्त उमेदवारासाठी	18	45
6	भूकंपग्रस्त उमेदवारासाठी	18	45
7	खेळाडू उमेदवारासाठी	18	43
8	अंशकालीन पदवीधर (सुशिक्षित बेरोजगार) उमेदवारासाठी	18	55
9	अनाथ उमेदवारासाठी	18	43
10	दिव्यांग उमेदवारासाठी	18	45
11	स्वातंत्र्य सैनिकाचे नामनिर्देशित पाल्य उमेदवार	18	45

तथापि, उन्नत व प्रगत गटांमध्ये(Creamy Layer) मोडणारे वि.जा.अ, भ.ज.ब, भ.ज.क, भ.ज.ड, विमाप्र, इमाव प्रवर्गामधील उमेदवार, मागासवर्गीयांसाठी असलेले वय, सवलत अथवा कोणत्याही सवलतीस पात्र नाहीत.

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या सेवेत असलेल्या कर्मचाऱ्यांसाठी वयोमर्यादेची अट नाही. तथापि, त्यांनी खाते प्रमुखांचे अर्ज सादर करावयाच्या दिनांकापूर्वीचे "ना हरकत प्रमाणपत्र" सादर करणे अनिवार्य राहील.

शासकीय सक्षम प्राधिकाऱ्यांकडून किमान 40% दिव्यांगत्व असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र सादर केलेल्या व दिव्यांग प्रवर्गांतर्गत निवड झालेल्या उमेदवारांना बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या सामान्य प्रशासन विभागाचे परिपत्रक क्र.साप्रवि/एफजीआर/36 दि.21.12.2009 मधील निर्देशांनुसार बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या वैद्यकीय मंडळाकडे पाठविले जाईल व वैद्यकीय मंडळाच्या निर्णयाच्या अनुषंगाने नियुक्तीची कार्यवाही करण्यात येईल.

(5) <u>सर्वसाधारण अटी.</u>

5.1 सदर भरती प्रक्रियेत अंतिम निर्णय घेण्याचे व प्रशासकीय किंवा अन्य कारणास्तव सदर सरळसेवा भरती प्रक्रिया कोणत्याही वेळेस, कोणत्याही टप्प्यावर थांबविण्याचे अधिकार **आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका** यांना राहतील.

5.2 विहित आरक्षणानुसार रिक्त पदांच्या उपलब्धतेप्रमाणे नेमणूका करण्यात येतील. उमेदवार विहित अर्हता अटी/ शर्ती पूर्ण करीत नसल्याचे कोणत्याही क्षणी निदर्शनास आल्यास त्याची उमेदवारी रद्द करण्यात येईल. नेमणूक झाली असल्यास सेवेतून कमी करण्यात येईल व याबाबत कोणताही पत्रव्यव्हार विचारात घेतला जाणार नाही.

5.3 अगोदरच बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या सेवेत असलेल्या एखाद्या कर्मचाऱ्याला भरतीकरिता अर्ज करावयाचा असेल तर त्याने / तिने, त्याच्या / तिच्या खातेप्रमुखांचे ना-हरकत प्रमाणपत्र, अर्ज सादर करण्यापूर्वी घेणे आवश्यक आहे. सदर ना-हरकत प्रमाणपत्र/चौकशी प्रमाणपत्र प्रत्यक्ष नियुक्ती पूर्वी, नियुक्ती प्राधिकाऱ्यांना सादर करणे आवश्यक राहील.

5.4 उमेदवाराचा ई-मेल आयडी आणि पत्रव्यवहाराचा पत्ता (पिनकोड सह) सुस्पष्ट व पूर्ण असावा.

5.5 इतर राज्यातून महाराष्ट्र राज्यात स्थलांतरीत झालेल्या मागासवर्गीय उमेदवारांचा आरक्षित पदाकरिता विचार केला जाणार नाही.

5.6 पवित्र प्रणालीवर **उमेदवाराने शैक्षणिक, व्यवसायिक प्रमाणपत्रे व इतर अपलोड केलेले कागदपत्रे, प्रमाणपत्रे, कागदपत्रांच्या मूळ प्रती ,त्यांच्या साक्षांकित प्रती तसेच खालील नमूद कागदपत्रे मूळ प्रती व त्याच्या छायांकित प्रती नियुक्तीपूर्वी तपासणीकरिता सादर करणे आवश्यक आहे:-**

1. अर्जातील नावाचा पुरावा (एस.एस.सी. अथवा तत्सम शैक्षणिक अर्हता)
2. वयाचा पुरावा
3. शैक्षणिक अर्हता इत्यादीचा पुरावा
4. सामाजिकदृष्ट्या मागासवर्गीय असल्याबाबतचा पुरावा
5. आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील असल्याबाबतचा पुरावा
6. वैध नॉन-क्रिमीलेयर प्रमाणपत्र
7. पात्र दिव्यांग व्यक्ती असल्याचा पुरावा
8. पात्र माजी सैनिक असल्याचा पुरावा
9. अनाथ आरक्षणाकरीता पात्र असल्याचा पुरावा
10. खेळाडू आरक्षणाकरीता पात्र असल्याचा पुरावा
11. अराखीव महिला, मागासवर्गीय, आ.दु.घ., खेळाडू, दिव्यांग, अनाथ, माजी सैनिक आरक्षणाचा दावा असल्यास अधिवास प्रमाणपत्र
12. एस.एस.सी. नावात बदल झाल्याचा पुरावा
13. मराठी भाषेचे ज्ञान असल्याचा पुरावा
14. लहान कुटुंबाचे प्रतिज्ञापन
15. विहित अनुभवाचा पुरावा
16. अर्जात केलेल्या दाव्यानुसार प्रकाशनांच्या प्रती (लागू असल्यास)
17. राज्य शासकीय कर्मचारी यांच्याकरीता वयोमर्यादेतील सवलतीचा दावा असल्यास सादर करावयाचे प्रमाणपत्र
18. महाराष्ट्र वैद्यकीय अधिनियम १९६५ / भारतीय आयुर्विज्ञान परिषद अधिनियम १९५६ अन्वये नोंद केलेल्या प्रमाणपत्राची प्रत
19. उमेदवाराने धारण केलेल्या शैक्षणिक अर्हतेस भारतीय आयुर्विज्ञान परिषद / राष्ट्रीय आयुर्विज्ञान आयोग यांची मान्यता असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र
20. एमएससीआयटी प्रमाणपत्र
21. पारपत्र आकाराचे 3 छायाचित्रे

5.6-1 उमेदवाराने शाळा सोडल्याचा दाखला, जन्मदाखला, अधिवास प्रमाणपत्र, अर्हतेमध्ये नमुद केलेले विहित शैक्षणिक अर्हतेबाबतची गुणपत्रके व प्रमाणपत्र, व संगणक ज्ञानाचे एमएससीआयटी प्रमाणपत्र तसेच मागासवर्ग उमेदवारांनी सक्षम अधिकाऱ्याने दिलेले जात प्रमाणपत्र, जात वैधता प्रमाणपत्र, आणि अ.जा. व अ.ज. प्रवर्ग वगळता इतर मागास प्रवर्गासाठी उन्नत व प्रगत गटात मोडत नसल्याबाबतचे नवीनतम प्रमाणपत्र, अशाप्रकारे नमूद सर्व कागदपत्रांच्या मूळ प्रती व साक्षांकित प्रती, तसेच उमेदवाराची समांतर आरक्षणांतर्गत निवड झाली असल्यास, शासन निर्णयानुसार विहित प्रमाणपत्रांच्या साक्षांकीत प्रती सादर करणे आवश्यक असेल.

5.6-2 विवाहित महिला उमेदवारांनी नावात बदल झाल्याबाबत,विवाह नोंदणी प्रमाणपत्र तसेच राजपत्राची प्रत सादर करावी, ते नसल्यास विवाहित महिला विवाहापूर्वीच्या नावाने अर्ज करु शकतात.

5.6-3 आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकासाठी अर्ज करणाऱ्या उमेदवारांनी महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र.राआधो 4019/प्र.क्र.31/16-अ दि.31.05.2021 मधील निर्देशांनुसार सक्षम प्राधिकाऱ्यांकडून प्राप्त केलेले आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकाच्या पात्रतेचे वैध प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे. सदर प्रमाणपत्राची वैधता, ऑनलाइन अर्ज नोंदणी केल्याच्या कालावधीपासून निवड प्रक्रिया चालू असतानाच्या कालावधीतील असावी.

5.6-4 बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या मागासवर्ग कक्षाचे परिपत्रक क्र.एमबीसी/42 दि.01.06.2023 सोबतचा महाराष्ट्र शासन, महिला व बालविकास विभाग, शासन निर्णय क्र.महिआ2023/प्र.क्र.123/कार्या-2 दि.04.05.2023 मधील निर्देशांनुसार खुल्या प्रवर्गातील महिलांकरिता आरक्षित असलेल्या पदावरील निवडीकरिता खुल्या प्रवर्गातील महिला तसेच सर्व मागास प्रवर्गातील महिलांनी नॉन-क्रिमिलेअर प्रमाणपत्र सादर करण्याची अट रद्द करण्यात आलेली आहे. महिलांसाठी आरक्षित पदांकरिता दावा करणाऱ्या उमेदवारांनी महिला आरक्षणाचा लाभ घ्यावयाचा असल्यास त्यांनी अर्जामध्ये न चुकता महाराष्ट्राचे अधिवासी (Domiciled)असल्याबाबत प्रमाणपत्र सादर करावे.

अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती वगळता अन्य मागास प्रवर्गातील महिलांकरिता आरक्षित असलेल्या पदावरील निवडीसाठी दावा करू इच्छिणाऱ्या महिलांना त्या-त्या मागास प्रवर्गासाठी विहीत करण्यात आल्याप्रमाणे नॉन-क्रिमिलेअर प्रमाणपत्र सादर करण्याबाबतच्या तरतूदी लागू राहतील. मात्र कोणत्याही परिस्थितीत नियुक्तीच्या वेळी सदर प्रमाणपत्र नसल्यास उमेदवाराचा नियुक्तीकरीता विचार करण्यात येणार नाही.

अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती वगळता अन्य मागास प्रवर्गातील उमेदवारांच्या नॉन क्रिमिलेअर प्रमाणपत्र सत्यता पडताळणीबाबत, महाराष्ट्र शासन, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-2021/प्र.क्र.297/मावक दि.26.04.2022 मधील निर्देशानुसार कार्यवाही करण्यात येईल. सदर आरक्षणांतर्गत निवड झालेल्या उमेदवाराच्या उन्नत व प्रगत गटात मोडत नसल्याच्या (नॉन क्रिमिलेअर) प्रमाणपत्राची सत्यता पडताळणी, संबंधित प्राधिकरणाकडून केल्यानंतर त्यांची नियुक्ती करण्यात येईल.

5.6-5 महाराष्ट्र शासन, केंद्रशासन, स्थानिक स्वराज्य संस्था आणि इतर शासकीय सेवेत असलेल्या उमेदवारांनी ज्या पदासाठी अर्ज केला असेल त्या पदाचे नाव, जाहिरातीचा संदर्भ व अर्ज स्वीकारण्यासाठी विहित केलेला अंतिम दिनांक इत्यादी तपशीलासह अर्ज, आपल्या विभाग/कार्यालय प्रमुखांना सादर करुन त्यांचे 'ना-हरकत प्रमाणपत्र' कागदपत्रे पडताळणीच्यावेळी सादर करणे आवश्यक आहे.

5.6-6 फोटो असलेले ओळखपत्र उदा. आधारकार्ड, पॅनकार्ड आवश्यक आहे.

5.6-7 महाराष्ट्र शासन, महिला व बाल विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.अनाथ-2022/प्र.क.122/का-03 दि.06.04.2023 सम क्रमांकाचे शासन पूरक पत्र दि.10.05.2023 मधील निर्देशानुसार अनाथांची पदे भरण्यात येतील. प्रस्तुत पदासाठी अर्ज करताना अनाथ आरक्षणाचा दावा करणाऱ्या उमेदवारांनी सदर शासन निर्णय व शासन पूरक पत्रात विहित करण्यात आलेल्या कार्यपद्धतीनुसार,संस्थात्मक प्रवर्गातील तसेच संस्थाबाह्य प्रवर्गातील अनाथांसाठी प्रमाणपत्र निर्गमित करावयाची कार्यपद्धतीचा अवलंब करून, सुधारित नमुन्यातील अनाथ प्रमाणपत्र व महाराष्ट्र राज्याचे अधिवास प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहील. अन्यथा अनाथ आरक्षणाचा दावा विचारात घेतला जाणार नाही. अनाथ आरक्षणाच्या माध्यमातून अनाथांच्या एका प्रवर्गासाठी उपलब्ध जागांवर गुणवत्तेनुसार त्या प्रवर्गातील अनाथ उमेदवार पर्याप्त प्रमाणात उपलब्ध होऊ शकले नाहीत तरी ती पदे अनाथांच्या दुसऱ्या प्रवर्गातील उमेदवारांमधून गुणवत्तेनुसार भरण्यात येतील.

5.6-8 सामाजिक आणि शैक्षणिक मागास वर्ग अंतर्गत शिक्षण सेवक पदाकरिता निवड झालेल्या उमेदवारांची महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभाग, पत्र क्र.संकीर्ण-2024/प्र.क्र.79/आरक्षण-5 दि.19.04.2024 मधील निर्देशांनुसार प्रलंबित असलेल्या न्यायालयीन याचिकांच्या अंतिम निर्णयाच्या आधीन राहून नियुक्ती करण्यात येईल.

5.7. उमेदवाराला कोणत्याही न्यायालयाने नैतिक अध:पतन किंवा फौजदारी स्वरुपाच्या खटल्यात शिक्षा दिली असल्यास तो भरतीसाठी अपात्र ठरेल. उमेदवाराविरुध्द पोलिस चौकशी/न्यायालयीन प्रकरण प्रलंबित असल्यास, उमेदवाराने त्याबाबतचा तपशिल देणे आवश्यक आहे.

5.8 पात्र उमेदवारांना नियुक्ती देण्यापूर्वी संबधित पोलिस ठाण्याकडून उमेदवाराचे चारित्र्य व पूर्वचारित्र्य प्रमाणपत्र प्राप्त करण्याची कार्यवाही करण्यात येईल. निवड झालेल्या उमेदवाराविरुध्द कोणत्याही प्रकारचा गुन्हा नोंदविलेला नाही अथवा सिद्ध झालेला नाही असे चारित्र्य प्रमाणपत्र संबंधित पोलीस ठाण्याकडून प्राप्त झाल्यानंतरच त्याची सदर पदावर नियुक्ती केली जाईल.

5.9 उमेदवाराकडून प्राप्त झालेल्या चारित्र्य व पूर्वचारित्र्य प्रमाणपत्रातील दिनांकापासून ते सदर उमेदवारास सेवेत प्रत्यक्ष नियुक्ती देण्याच्या दिनांकाच्या कालावधीतील उमेदवाराची चारित्र्य पडताळणी अहवाल प्राप्त करण्यात येईल. सदर कालावधीत उमेदवाराविरूद्ध कोणत्याही प्रकारचा गुन्हा आढळून आल्यास, सदर उमेदवाराचे नियुक्तीपत्र रद्दबादल करून, भारतीय दंडसंहितेनुसार फौजदारी कारवाई तसेच शासन सेवेत कायमस्वरूपी अपात्र ठरविण्यात येईल.

5.10. पात्र ठरलेल्या उमेदवारांची एकत्रित सामायिक गुणवत्ता यादी तयार करुन, सदर गुणवत्ता यादीमधील उच्च गुणवत्ताधारक मागासवर्गीय उमेदवारांचा खुला प्रवर्गाच्या पदाकरिता विचार करण्यात येईल.

5.11. सदर पवित्र पोर्टल द्वारे प्राप्त उमेदवारांची, निवडीच्या निकषांनुसार, गुणवत्ता, सामाजिक व समांतर आरक्षणानुसार अंतिम निवडयादी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या https://portal.mcgm.gov.in या संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करण्यात येईल. सदर निवडयादी उमेदवाराच्या मूळ शैक्षणिक व इतर अनुषांगिक प्रमाणपत्रांच्या पडताळणीसापेक्ष असेल. उमेदवाराने आवश्यक प्रमाणपत्रे विहित कालावधीत पडताळणीकरिता सादर न केल्यास त्याचे नाव निवडयादीतून रद्द करण्यात येईल.

5.12 उमेदवाराची मूळ कागदपत्रे पडताळणी करुन ती नियमानुसार यथायोग्य असल्यास नेमणूक करण्यात येईल. तथापि, नेमणूकीच्या कार्यवाही दरम्यान उमेदवार निवडीच्या विहीत अर्हता पूर्ण करीत नाही असे निवडीच्या कोणत्याही टप्प्यावर किंवा नियुक्तीनंतर लक्षात आल्यास त्याची नेमणूक रद्द करण्यात येईल.

5.13 निवडसूची प्रसिद्ध केल्याच्या दिनांकापासून 02 वर्षासाठी किंवा निवडसूची तयार करताना ज्या दिनांकापर्यंतची रिक्त पदे विचारात घेण्यात आली आहेत त्या दिनांकापर्यंत त्यापैकी जे नंतर घडेल त्या दिनांकापर्यंत विधीग्राह्य राहील.त्यानंतर ही निवडसूची व्यपगत होईल. निवड यादीच्या विधीग्राह्यतेच्या कालावधीमध्ये बदल करण्याचे अधिकार आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांना राहतील. तसेच शैक्षणिक, व्यावसायिक व इतर कागदपत्रांच्या पडताळणीसापेक्ष तात्पुरती निवड यादी तयार करुन, पडताळणीअंती अंतिम निवडयादी तयार करण्यात येईल.

5.14 प्रस्तृत भरती प्रक्रियेत एकूण रिक्त पदांच्या संख्येत संभाव्य रिक्त पदे देखिल अंतर्भूत असल्याने, रिक्त पदांची उपलब्धता व आवश्यकतेनुसार नेमणूका करण्यात येतील. सदरच्या नेमणुका उमेदवारांची गुणवत्ता, सामाजिक व समांतर आरक्षण, निवडयादीची विधीग्राह्यता, इ. बाबी विचारात घेऊन करण्यात येईल.

5.15 शिक्षण सेवक पदाची भरती प्रक्रिया तसेच निवडयादी कोणत्याही वेळी पूर्वसूचना न देता रद्द करण्याचे अधिकार **आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका** यांना आहेत.

5.16 काही अपरिहार्य कारणास्तव दिलेल्या तारखांमध्ये बदल करावा लागल्यास, त्याबाबतची माहिती बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या https://portal.mcgm.gov.in या संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करण्यात येईल.

5.17 या भरती प्रक्रियेसंदर्भात वेळोवेळी प्रसिध्द होणारी माहिती व सूचना बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या वरील संकेतस्थळावर प्रसिध्द होणार असल्याने भरती प्रक्रिया पूर्ण होईपर्यंत सदर संकेतस्थळ उमेदवारांनी वेळोवेळी पहावे. याबाबत लेखी स्वरुपात कोणत्याही प्रकारे पत्रव्यवहार केला जाणार नाही.

5.18. जर एखाद्या उमेदवाराने नियुक्तीवेळी **शिक्षण सेवक**पद स्वीकारण्यास कोणत्याही कारणाने नकार दिल्यास किंवा नियुक्तीनंतर कोणत्याही कारणास्तव सदर पदावर काम करण्यास नकार दिल्यास, त्याची सदर पदावरील निवड रद्दबातल होईल.

5.19 निवड झालेल्या उमेदवाराला नियमित नियुक्तीनंतर मुंबई महानगरपालिका (सेवा) नियम 1989 तसेच बृहन्मुंबई महानगरपालिका सेवा (वर्तणूक) नियम 1999 तसेच, बृहन्मुंबई महानगरपालिका सेवा (शिस्त व अपील) नियम 2015 लागू होतील.

5.20 निवड झालेल्या उमेदवारांना नियमित नियुक्तीनंतर नविन परिभाषित अंशदान निवृत्तीवेतन योजना लागू होईल. मात्र, सध्या अस्तित्वात असलेली निवृत्तीवेतन योजना [म्हणजेच मुंबई महानगरपालिका निवृत्तीवेतन नियम 1953 आणि सध्या अस्तित्वात असलेली सर्वसाधारण भविष्य निर्वाह निधी योजना] त्यांना लागू होणार नाही.

5.21 प्रस्तृत भरती प्रक्रियेअंतर्गत नियुक्त होणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची नियुक्ती, ही तीन वर्षाच्या परिविक्षाधीन कालावधीसाठी असेल. त्यापुढील सेवासातत्य कर्मचाऱ्यांच्या परिविक्षाधिन कालावधीतील कामगिरीवर अवलंबून असेल.

5.22 निवड झालेल्या उमेदवाराची सदर पदावर नियुक्ती करण्यापूर्वी सदर पदाच्या 01 महिन्याच्या मानधनाएवढी रोख रक्कम, '**सुरक्षा अनामत रक्कम**' म्हणून उमेदवारास भरावी लागेल किंवा तशा आशयाचे क्षतीपूर्ती बंधपत्र सादर करावे लागेल.

सदर 'सुरक्षा अनामत रक्कम' परिविक्षाधीन कालावधी पूर्ण झाल्यानंतर, उमेदवारास बिनव्याजी परत मिळेल. उमेदवाराने 'सुरक्षा अनामत रक्कम' भरल्यानंतर, महानगरपालिकेतील नेमणुक न स्विकारल्यास किंवा परिविक्षाधीन कालावधीत नोकरी सोडल्यास / राजीनामा दिल्यास तसेच काही कारणास्तव सेवा समाप्त / बडतर्फ केल्यास त्यांना सदर '**सुरक्षा अनामत रक्कम**' परत मिळण्याचा हक्क राहणार नाही.

5.23 निवड झालेल्या उमेदवारांची बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या कार्यक्षेत्रातील कोणत्याही विभागात नियुक्ती करण्यात येईल व त्यांची सेवा महानगरपालिकेच्या कोणत्याही शाळेत बदलीयोग्य असेल.

5.24 महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र.बीसीसी/2011/प्र.क./1064/2011/16-ब दि.12.12.2011 मधील निर्देशानुसार सरळसेवा भरतीमध्ये ज्या उमेदवाराची निवड विशिष्ट मागासप्रवर्गासाठी आरक्षित असलेल्या जागेवर झाली आहे, अशा उमेदवाराकडे नियुक्तीचेवेळी जात वैधता प्रमाणपत्र उपलब्ध नसल्यास, संबंधित उमेदवाराने नियुक्ती आदेशाच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या आत आपल्या जात प्रमाणपत्राची वैधता संबंधित जात पडताळणी समितीकडून पडताळणी करुन घेणे बंधनकारक आहे. त्यासाठी, नियुक्तीनंतर 01 महिन्याच्या आत सदर कर्मचाऱ्याने संबंधित जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीकडे दावा सादर करुन, त्याबाबतची पोचपावती नियुक्ती प्राधिकाऱ्यांना सादर करणे आवश्यक असेल. परंतु, जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीने जात प्रमाणपत्र अवैध ठरविले तर उमेदवारास दिलेली नियुक्ती रद्द करण्यात येईल.

5.25 उमेदवारांना मूळ कागदपत्रे पडताळणीसाठी कोणताही भत्ता अथवा खर्च दिला जाणार नाही. उमेदवारांना नियुक्तीच्या कार्यवाहीसाठी स्वखर्चाने उपस्थित रहावे लागेल.

5.26 उमेदवार हा महाराष्ट्रातील रहिवासी असावा. सामाजिक व समांतर आरक्षणांतर्गत अर्ज करणाऱ्या उमेदवारास महाराष्ट्र राज्याचे अधिवास प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहील. उमेदवाराकडे महाराष्ट्र राज्याचे अधिवास प्रमाणपत्र तसेच जन्म तारखेचा दाखला उपलब्ध नसल्यास, त्या उमेदवाराने आपला शाळा सोडल्याचा दाखला सादर करणे आवश्यक राहील. परंतु सदर शाळा सोडल्याच्या दाखल्यामध्ये त्या उमेदवाराचा जन्म महाराष्ट्र राज्यात झाला असल्याची नोंद असणे आवश्यक आहे.

5.27 महाराष्ट्र शासन,सामान्य प्रशासन विभाग, दि. 28.03.2005 रोजीची अधिसूचना व महाराष्ट्र नागरी सेवा (लहान कुटुंबाचे प्रतिज्ञापन) नियम, 2005 च्या अंमलबजावणीबाबत, शासन परिपत्रक क्र.एसआरव्ही 2000/ प्र.क्र.17/ 2000/12 दि.01.07.2005 मधील निर्देशांनुसार लहान कुटुंब असल्याबाबत विहित नमून्यातील प्रतिज्ञापन सादर करणे आवश्यक आहे. (अविवाहित अर्जदारानेसुध्दा सदरचे प्रतिज्ञापन सादर करणे बंधनकारक असून, त्यामध्ये त्याने/तिने लागू नाही असा शेरा नमूद करावा)

5.28 निवड झालेल्या उमेदवारांना नियुक्तीनंतर महानगरपालिकेचे निवासस्थान उपलब्ध करुन दिले जाणार नाही व निवासस्थान देण्याची जबाबदारी प्रशासनाची राहणार नाही याची उमेदवारांनी नोंद घ्यावी.

5.29 प्रस्तृत भरती प्रक्रियेबाबत अंतिम निर्णय घेण्याचे सर्व अधिकार **आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका** यांना राहतील.

5.30 अराखीव (खुला) पदांकरिता सर्व उच्च गुणवत्ताधारक उमेदवारांचा (मागासवर्गीय उमेदवारांसह) विचार केला जात असल्याने, सर्व उमेदवारांनी त्यांच्या प्रवर्गासाठी पद आरक्षित नसले तरी, अर्जामध्ये त्यांच्या मूळ जात प्रवर्गाची माहिती अचूकपणे नमूद करणे आवश्यक आहे.

5.31 बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या मागासवर्ग कक्षाचे परिपत्रक क्र.एमबीसी/6257 दि.20.01.2020 अन्वये अधिसंख्य पदावर वर्ग केलेल्या अथवा वर्ग करण्याची कार्यवाही चालू असलेल्या कर्मचाऱ्यांचे तसेच, मुळ नियुक्ती अ.ज. प्रवर्गातून झालेल्या मागासवर्गीय कर्मचाऱ्यांनी अद्याप अ.ज. प्रवर्गाचे जात वैधता प्रमाणपत्र सादर केलेले नसल्यास आणि अ.ज. प्रवर्गातून नियुक्तीनंतर विशेष मागास प्रवर्गाचे जात प्रमाणपत्र सादर केलेल्या कर्मचाऱ्यांचे अर्ज विचारात घेतले जाणार नाहीत.

5.32 निवड झालेल्या उमेदवारांना वैद्यकीय तपासणीकरीता बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या वैद्यकीय परिक्षकांकडे पाठविण्यात येईल. तसेच, दिव्यांग आरक्षणांतर्गत निवड झालेल्या उमेदवारांना वैद्यकीय तपासणीकरीता बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या वैद्यकीय मंडळाकडे पाठविण्यात येईल. वैद्यकीय मंडळाच्या अहवालानुसार, उमेदवाराच्या नियुक्तीची कार्यवाही करण्यात येईल. 40% व त्यापेक्षा जास्त अपंगत्व असलेल्या उमेदवारांचाच अपंग आरक्षणांतर्गत नियुक्तीकरिता विचार करण्यात येईल.

5.33 शासन निर्णय क्र.संकीर्ण २०२३/प्र.क्र.१७४/टीएनटी-१ दि.२१ जून २०२३ मधील मुद्दा क्र. ४,५ व ७ मधील अटी शर्ती नुसार कार्यवाही करण्यात येईल.

<u>विशेष सूचना :-</u>

1) यापूर्वी संबंधित कार्यालयात व अन्य ठिकाणी, अन्य प्रकारे सादर केलेले/प्राप्त झालेले अर्ज विचारात घेतले जाणार नाहीत. बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कोणत्याही व्यक्तिला किंवा इतर दुसऱ्या संस्थेला अर्ज विकणे, स्वीकारणे इत्यादींचा अधिकार दिलेला नाही, याची नोंद घ्यावी.
2) एखाद्या उमेदवाराने भरतीच्या कोणत्याही टप्यावर दबाव आणण्याचा प्रयत्न केल्यास किंवा अनुचित माध्यमांचा अवलंब केल्याचे किंवा तोतया व्यक्तींची व्यवस्था केल्याचे आढळल्यास त्याला निवडीतून अपात्र ठरविण्यात येईल.
3) मध्यस्थ/ठक/मुंबई महानगरपालिकेत संबंध असल्याचे भासविणाऱ्या व्यक्ती यांच्या गैरमार्गाने नोकरी मिळवून देण्याच्या आश्वासनापासून सावध राहण्याची सूचना उमेदवारांना देण्यात येत आहे.
4) सेवायोजन कार्यालय/प्रकल्प अधिकारी यांच्याकडे नोंदणी केलेल्या उमेदवारांनी देखील या जाहिरातीत देण्यात आलेल्या निर्देशांनुसार ऑनलाइन पध्दतीने पवित्र पोर्टल द्वारे अर्ज सादर करावा.
5) **शिक्षण सेवक** या संवर्गातील सरळसेवेने भरावयाची रिक्त पद शासनच्या पवित्र पोर्टल प्रणाली द्वारे भरण्याची कार्यवाही करण्यात येईल.
6) भरती व्यवस्थापनामध्ये काही समस्या उद्भवल्यास त्याचा परिणाम भरतीवर होण्याची शक्यता नाकारता येणार नाही. अशा परिस्थितीमध्ये प्रक्रियेकरिता होणारा विलंब, उमेदवारांवर होणारा परिणाम, इ. स्वरूपाच्या सर्व बाबींचे निराकरण करण्याचा सर्वतोपरी प्रयत्न संबंधित विभागाद्वारे करण्यात येईल. तथापि, अशा परिस्थितीमध्ये जे उमेदवार सहकार्य करण्यास इच्छुक नसतील अशा उमेदवारांना भरती प्रक्रियेमधून पुर्णत: वगळण्यात येईल.

7) भरतीप्रक्रियेशी संबंधित सर्व बाबींबाबत महानगरपालिकेचा निर्णय हा अंतिम राहील. तसेच तो सर्व उमेदवारांना बंधनकारक राहील. याबाबत केल्या जाणाऱ्या विचारणा व पत्रव्यवहार विचारात घेतला जाणार नाही.

8) कागदपत्रे पडताळणी दरम्यान केंद्रांची क्षमता कमी असल्यास किंवा काही तांत्रिक समस्या निर्माण झाल्यास एकापेक्षा जास्त सत्रामध्ये कागदपत्रे पडताळणी केल्या जातील.

9) निवड प्रक्रियेच्या कोणत्याही टप्प्यावर उमेदवाराने चुकीची माहिती दिली किंवा भरतीप्रक्रियेचे उल्लंघन केल्याची बाब निदर्शनास आल्यास त्याला / तिला निवड प्रक्रियेदरम्यान अपात्र ठरविण्यात येऊन भविष्यात संस्थेच्या (बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या) कोणत्याही भरतीप्रक्रियेस उपस्थित राहण्याची परवानगी दिली जाणार नाही. तसेच सदर बाब भरतीप्रक्रियेनंतर निदर्शनास आल्यास पुर्वलक्षी प्रभावाने उमेदवारास अपात्र ठरविण्यात येईल.

10) पदभरतीची प्रक्रिया अत्यंत तर्कशुद्ध व पारदर्शक पद्धतीने गुणवत्तेच्या आधारे पार पाडली जाणार आहे. त्यामुळे उमेदवारांनी कोणत्याही प्रलोभनांना बळी पडू नये.

उमेदवारांनी उपरोक्त जाहिरातीचे संपुर्ण अवलोकन करुन, विहीत मुदतीत पवित्र पोर्टल द्वारे अर्ज भरण्याची प्रक्रिया पूर्ण करावी.

सही/-09.07.2026	सही/-09.07.2026	सही/-14.07.2026	सही/-16.07.2026
(किर्तीवर्धन किरतकुडवे)	(डॉ.प्राची जांभेकर)	(श्रीम.प्राजक्ता वर्मा)	(श्रीम.अश्विनी भिडे)
शिक्षणाधिकारी	उप आयुक्त(शिक्षण)	अति.आयुक्त (शहर)	महानगरपालिका आयुक्त